

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Zadnja imenovanja v pravosodju.

Vojna za svetniški mesti pri okrožnem sodišču v Celju je končana. Njen izid je za nas skrajno neugoden, še več, njen izid je za nas skrajno poniževalen ter nam kaže, da je slovenski narod v očeh sedanje vlade element, katerega ni treba upoštevati, ki se sme po poljubnosti prezirati in teptati.

Slovenski poslanci so v tej vojni učali tak poraz, da ga pač tudi največji pesimisti niso pričakovali. Izkazalo se je namreč, da nimajo čisto nič vpliva, in da se vlada niti tedaj ne ozira na njihove želje, kadar to zahtevata pravica in pravičnost.

Celjsko okrožje je slovensko okrožje, kajti preogromna večina prebivalstva je slovenske narodnosti, in ni nemški element v celjskem okrožju nič bolje zastopan, nego slovenski element v graškem okrožju. A vzlic temu se postopa tako, kakor da je slovensko prebivalstvo v celjskem okrožju helotski življenj, Nemci pa da so tisti faktor, na katerega se je jedino ozirati. Najnovejša imenovanja svedočijo, da se je vlada postavila na stališče, da Slovenec sploh nima pravice do važnejše službe v pravosodju na Štajerskem, da morajo načeloma vse te službe zavzemati Nemci.

Za razpisani svetniški mesti v Celju sta imenovana Ekl in pl. Sokol; prvi dobil je naslov višjega svetnika. Vsled tega postalo je bilo prazno mesto državnega pravdnika, katero se pa niti razpisalo ni, temveč imenovan je bil za to mesto dosedanji namestnik državnega pravdnika dr. Bayer in na istega mesto Boschek, ki je bil nedavno imenovan kot namestnik državnega pravdnika pri okrožnem sodišču v Ljubnem, pa nikdar ni tam služil, temveč je ostal v Ptuj, kamor je bil malo poprej prišel kot pristav, in o katerem se je že takrat govorilo, da ne bode nikdar prišel v Ljubno, temveč ga je bilo treba imenovati za Ljubno, da ga je potem bilo lažje mogoče pri prvi priliki v isti lastnosti poslati v Celje.

Odveč bi bilo, dosti govoriti o teh imenovanjih; namen vlade, v prvi vrsti pa namen predsednika Gleispacha, je jasen, namen, da naj ostanejo vse važnejše službe v oblasti Nemcev. Ekl, Sokol, dr. Bayer, Boschek — vsi so politični nasprotniki slovenskega naroda; razun prvoimenovanega so vsi le nedostojno zmogni slovenskega jezika, posebno v pisavi, in nikakor ne naklonjeni slovenskemu uradovanju, katero jim dela sitnosti in težave. Tudi Nemci se med seboj povprašujejo, kakšne zasluge sta si pridobila Ekl in dr. Bayer, zakaj da je Ekl preskočil starejšo sodnike pri okrožnem sodišču, posebno svetnika pl. Fladunga, pravičnega sodnika in izvrstnega delavca, ki je tudi v narodnem oziru bil še jeden izmed najpravičnejših, in ali res ni bilo pričakovati, da bi se bil našel vsled razpisa boljši državni pravdnik.

Tudi s stališča posestnega stanja, ki ga Nemci vedno naglašajo, se nam je zgodila krivica. Odstopivša svetnika bila sta Ulčer in pl. Langer; prvi veljal je kot Slovenec, drugi kot zmeren Nemec. Pričakovati je bilo, da bode vsaj jeden novih svetnikov Slovenec, rojen Slovenec. Prošnjikov Slovencev, dobro opisanih in še celo starejših, kakor je Sokol, bilo je več, pa niso našli milosti. Mesto državnega pravdnika se pa niti razpisalo ni; samo ob sebi se razume, da mora biti državni pravdnik v Celju Nemec, ker je 5% prebivalstva v njegovem področju nemške narodnosti in le 95% slovenske.

Posebno značilno pri teh imenovanjih je, to, da je bil Ekl imenovan nadsvetnikom. Padel je navzgor. Mož je bil postal kot državni pravdnik popolnoma nemogoč. Ne le vsled konfiskacijske prakse, katero je bil vpeljal, in kateri ni primere dobiti drugod kakor kvečjemu v Gališki, nego v prvi vrsti zaradi njegovih brezskrbnih napadov na ves slovenski narod povodom znanih političnih obravnav. Ti napadi so bili tako žaljivi za ves narod, da je celo vlada sprevidela, da Ekl ne more ostati državni pravdnik. A mesto da bi ga primerno disciplinirala, pustila ga je še avanzirati!

Res, daleč smo prišli, tako daleč, da se vlada že več ne upa disciplinirati nem-

škega uradnika, nego mu v takih slučajih pomore do avancementsa. Da se spozna to vladno postopanje v pravi luči, je treba samo pomisliti, kaj bi se zgodilo s slovenskim uradnikom, če bi storil kaj podobnega, kakor je storil Ekl! Premeščen bi bil ali še celo penzioniran. Ekl pa je avanziral!

Ali si moremo misliti lepših razmer? Višji državni pravdnik Nemec, državni pravdnik Nemec, oba namestnika Nemca, nova dva svetnika Nemca. Tu pa naj še kdo pravi, da se nam Slovincem ne godi dobro, in da nimajo Nemci prav, če trdijo, da se brez slovenskih poslancev ne vrši nobeno imenovanje! Naši poslanci — če so možje — bi morali izvajati konsekvence iz takega nastopanja vlade; sicer smemo upati, da se bode ljudstvo samo zavedlo in si izvolilo poslance, ki se ne bodo bali, čuvati čast našega naroda, ki ne bodo samo javkali, kadar je prepozno, temveč se pri vsakem, tudi najmanjšem imenovanju pravočasno in složno potegovali za to, da ne sme nobene službe med Slovenci zasesti človek, ki ne zna pravilno govoriti in pisati slovenskega jezika, in da mora vedno pri enakih okolnostih imeti prednost domačin, ne tujec. Šli bode ministri, šli bode nam nasprotni uradniki, a vse nasprotstvo ne bode pomagalo nič; narod slovenski bode ostal in bode hvaležen onim, ki so mu bili naklonjeni in pravični, če so bili morda tudi Nemci, obžaloval pa one svoje rojake, ki bi mu bili lahko pomagali do boljših razmer, pa so to opustili iz boječnosti ali malomarnosti!

Revolucija na Kitajskem in boksarstvo.

Vest, da so kitajski kanibali med 6. in 7. julijem v Pekinu pomorili vse tuje poslanike, njihove rodine in nedolžne otroke, je pretresla ves kulturni svet. Vse se je zgražalo nad takim nečuvnim barbarstvom in klicalo na maščevanje. P prvotna vest se sicer ni popolnem obistinila, a vendar sedanji dogodljaji v »nebeški državi« še vedno vznemirjajo druge kulturne države. Velesile se pripravljajo na vojno zoper Kitajce. Kitajska vlada se je

nekoliko prestrašila posledic, ako prepusti osodo tujih poslanikov fanatičnim boksarjem, kateri jih oblegajo. Danes je toliko gotovo, da je ubit nemški poslanik, japonski zastopnik in več vojakov in braniteljev v poslaniških palačah, med drugimi tudi avstrijski freg. kapitan Thomann. Pomorjenih je razun tega brez števila kristjanov in mnogo misijonarjev. Kar je poslanikov in spremstva v Pekinu še živih, vise v vedni nevarnosti med življenjem in smrtjo. Ako premagajo boksarji, predno pride pomoč, so vsi izgubljeni. Tako se skruni mednarodno pravo na nečuvnen način, to je prava pravcata revolucija barbarstva zoper kulturno in civilizacijo.

Vzroki sedanje revolucije na Kitajskem so različni: nezadovoljnost s sedanjo Kitajcem preveč tolerantno Mandžursko dinastijo, poželjivost velesil do aneksije plodovitih kitajskih pokrajin, preobljudenost posameznih delov, slabe letine in lakote, katere lahkoverni Kitajci pripisujejo »belim hudičem«, kakor nazivljajo drugogverce, zlasti Evropejce. Da igra tu verski fanatizem glavno ulogo, je jasno. Boksarji so postali družba nezadovoljnežev in verskih fanatikov, katerih lahkovednost zlorablja mandarini. Verska nestrpnost se je razvila v sovraštvo do tujcev sploh. Dober poznavalec Kitajskega, bivši kitajski carinski ravnatelj Fries, kateri je 21 let bival med Kitajci, pravi, da podpira to revolucionarno gibanje tudi prenapetost misijonarjev, kateri najboljšo stran kitajskega ljudstva, pieteto do najvišjega bitja in do umrlih njihovih prednikov, surovo napadajo.

Ko je »Slov. Narod« nedavno omenil, da se mej misijonarji, katoliškimi in protestantskimi, ne nahajajo ravno najboljše elementi, se je takoj razkorčil veliki slovenski boksar iz prisilne delavnice v »Slovenčev« smetišnici rekoč, »da tolike neumnosti še nismo brali v Narodu«.

Mi radi priznavamo, da je mnogo misijonarjev, ki gredo iz poklica ali prepričanja oznanovat krščansko vero med nevernike in drugogvernike, ali vendar se

LISTEK.

Dunaj poleti.

Debel pijan filister leži pod Golovcem v sami srajci; na čelu potne kaplje, potne kaplje pod nosom; časih se izvije težek vzdih iz ožganih pljuč; oči so zaprte, samo trepalnica desnega očesa se je nekoliko vzdignila, in kalno oko gleda v spanju trudno in neumno. . . . To je danes Dunaj.

Nebo je jasno ali nad Dunajem visi velik oblak, razprostira se od vzhoda do zahoda. Cestni prah in tovarnski dim se dviga in se gosti in plava nad mestom, in se dviga in pada, in lega na prsa, na obraz, na oči. In skozi ta svetli oblak sikajo milijarde kakor bodalca ostrih, zgodb in bleščečih sončnih žarkov. Kdor hodi po cesti, nosi težko breme. Hrbet je sključen, roke vise potne in zatekle navzdol, oči gledajo zaspano in brezizrazno.

Ali o mraku! — O mraku se odpre tisoč oken in pol že zaspani, pol še utrujeni, veselo sentimentalni obrazi se prikazujejo ob oknih. Odpre se tisoč vrat, in ljudje prihajajo na cesto, v parfimiranih toaletah, v pisanih telovnikih, pisanih kravatah, pisanih bluzah. Samo še nekoliko utrujenosti

je v očeh; ta utrujenost je mehka, sanjava in vlažna; nekaj pregrešnega in pohotnega je v nji. Pohotnost in pregrešnost se polagoma širi, plazi se iz sladko lene krvi, iz sladko lenega srca v možgane, v roke, v uči in na ustnice. In ustnice se napeenjajo in trepečejo.

V »Benetkah« igrajo »Krasotice iz Njujorka.« Jaz sem gledal, ali »krasotice« nisem videl. Videl sem samo velikansko žival, ki je vzdihovala ter se tresla in kričala od poželenja. Ta žival je imela 400 rok in 400 nog in vse roke in noge so bile polnoge, duhteče in mlade. V taktu so se napeenjali in zibali vroči, polni udje, in v starikave, splahnele obraze tam v parterju je stopala zadnja kaplja zastrupljene krvi. Vse te ljudi za odrom, na odru in pred odrom je vezala neka tajna vez; razumeli so se jako dobro. Lepo in ganljivo je, kadar vidi človek, kako se ljudje razumejo in ljubijo. . .

Strašen je ta zgoči oblak nad mestom. Zidovje je ožgano in od ožganega zidovja puhti suha, tiha vročina. Okna so zagrnjena ali tista tenka, ostrá bodalca sikajo skozi zid, skozi strop, skozi tisoč nevidnih luknjic. . . . Na divanu leži do popka razgaljena usoda nemške umetnosti, gospodar in genij staroslavne Dunajskega dvornega gledališča, leži zaspani doktor Schlenther.

„Grrrm—m—m. . .“

In za mizo sedi gospa Baudius nje-gova žena.

„Smešno je, kako gre vse navzdol, baš pod tvojim ravnateljstvom. Navadni Striese bi se védel bolj pametno . . .“

„Grrrm—m—m. . .“

„Pride par neznanih berolinskih igralcev z golobradim direktorjem, in ob najhujši vročini napolnijo gledališče. Naše je prazno celo v svečanu. . .“

„Grrrm—m—m. . .“

„Igrajo Kleista, ki je na drugih repertoarjih že blizu sto let in dosežejo kolo-salen uspeh; igrajo Hamsuna, ki dremlje že pet let v tvoji miznici, in ljudje te zasmehujejo. Nisi za nobeno rabo; prišel si na Dunaj ter v par letih srečno ruiniral najimennitnejše nemško gledališče. . .“

„Grrrm—m—m. . .“

Ali o mraku! — O mraku vstane doktor Schlenther, usoda nemške umetnosti, ter se napoti s premišljenimi koraki proti prijetno zidani hiši s prijetnim napisom: „Löwenbräu“! . . .

Strašen je Dunaj, kadar dežujejo iz oblaka razbeljene kaplje. In vjednomer dežujejo razbeljene kaplje, padajo v prah in prah vstaja in polni usta in oči in nšesa, seda na lica in na lica leže težka siva

krinka. Tako je padal razbeljen dež na Sodomo in Gomoro, in kolikor je bilo poštenih ljudi v Sodomi in Gomori so otresli prah od svojih podplatov. Bilo pa je poštenih ljudi samo pet. Na Dunaju jih je bilo več in po vseh stoterih cestah, ki vodijo iz Dunaja, so se vile dolge procesije ob tisti strašni uri, ko so padale v cestni prah prve kaplje razbeljenega dežja. Sredi dolge procesije pod posvečenim baldahinom je romal pošteni Lot, kozavi ljubljeneč krščanske gospé Ružičke, dunajski župan dr. Lueger.

Na Dunaju pa je ostal nepošteni podžupan, debeli kramar Jožef Strobach. O mraku sedi ob oknu, v lepem okraju Margaretinem, in gleda na cesto. Po cesti prihajajo čudni ljudje. Obrazi temni, surovo klesani, oglodani od znoja; roke žuljave in umazane, umazane in zakrpane obleke. V dolgih trumah prihajajo iz tistih neizmernih poslopij iz katerih se vali neprestano črn dim, — kletve izsesanih in prevaranih ljudi. Prihajajo s težkimi, trudnimi koraki, in debeli kramar Jožef Strobach sedi ob oknu in mrmra:

„Oes G'sind'lt!“ . . .

Življenje je umrlo. Kolikor jih je ostalo sredi tega gorečega kamenja, spē in sanjajo in v sanjah govoré in kolebajo neumni in

ne more tajiti, da se med njimi nahajajo tudi ljudje, katere vse drugi motivi in nagoni ženó med svet, kateri nimajo ničesar izgubiti. Res je, da pri tem riskirajo svoje življenje, a to store vsaj v toliki meri tudi vojaki, ki gredo prostovoljno v vojsko. Vzemimo, v kako nevarnost so se podali prostovoljci, ki so se šli borit v roparski angleški vojski proti Burom in sedaj proti Kitajcem. Vsakdo riskira svoje življenje, vsekako ga pa pričakuje življenje, polno trpljenja in nevarnosti. Pri nobeni vojski in revoluciji ne manjka takih ljudi, pustolovcev, o katerih se ne more trditi, da se bore za svojo domovino ali za kako drugo sveto stvar. Ako se tedaj pravi, da se med misijonarji nahajajo tudi slabši elementi, se s tem ne dela krivica dobrim, Posebno na Kranjskem imamo v sedanjem času dovolj povoda, soditi pesimistično, ako vidimo, kako se pri nas prakticira katoliška vera in oznanjuje krščanska ljubezen. (Dalje prih.)

V Ljubljani, 11. avgusta.

Različni glasovi.

„Arbeiter Zeitung“ poroča, da se skliče parlament ali koncem septembra ali početkom oktobra. Koncem novembra bodo zborovali že deželni zbori ali spočetka decembra. Deželni zbori se bodo torej zbrali takoj za drž. zborom. Koliko časa bo torej imel drž. zbor in z njim dr. Koerber? Skoraj čisto nič. To kaže, da vlada že danes ve, da parlament ne bo delal, dasi se dela, kakor bi pričakovala čudežev. Dež. zborov zasedanje bo imelo namen, da sklenejo dež. zbori zakon o dež. prebitku davka za žganje. Niževavstrijski in češki dež. zbor pa imata sklepati še o deželnem proračunu. „Gazeta Narodowa“ je prinesla predlog poslanca Merunowicza, ki predlaga, naj bi se najodličnejši parlamentarni klubi zjedini za kompromis, da se izločijo iz dnevnega reda vse stvari, ki bi mogle izzvati obstrukcijo, torej proračun in investicije. Zunan te zadev naj bi imele stranke zlasti v političnih in narodnih vprašanjih, dalje radi iniciativnih predlogov, interpelacij in peticiij popolnoma svobodno roko. Kompromis bi se pa mogel od slučaja do slučaja omejiti. Predlagal pa naj bi ta kompromis n. pr. sedanji predsednik zbornice. Češki drž. posl. dr. Herold se je izjavil dopisniku franc. lista „La Patrie“, da Avstriji ne preostaja nič drugega, kot da se njena ustava izpremeni v federalističnem smislu in zagotovi narodom razvoj narodnosti in neodvisnosti. Potem bo imela Avstrija v Slovanih največjo oporo.

Vojna na Kitajskem.

Nemčija je prevzela vodstvo v vojni proti Pekinu in vodstvo mednarodnega ladijeva. Poveljnik mednarodnih čet, ki bodo operirale na suhem, je general grof Waldersee in vodja mednarodnega, v luki Taku zasidranega ladijeva podadmiral Bendemann, njegov generalni štab pa vodi generalni major pl. Gross. Ljubosumnost med Anglijo in Rusijo ter diplomatska spretost grofa Bülowa je dosegla ta sijajni uspeh Nemčije, ki igra v sedajni vojni prvo ulogo ter jo bo nedvomno igrala tudi po vojni, ko

se bodo delile — „odškodnine“. Nemčija pošlje še 5000 mož, tako da bode imela največji kontingent v južni in osrednji Kitajski. Na severju, ob Amuru, v Mandžuriji so Rusi navezani sami nase. Grof Waldersee se vkroca v Genovi šele 21. avgusta ter dospe v Šanghaj 22. septembra. Več kakor mesec dni bo torej še preteklo, preden se začne prava vojna s Kitajci. No že sedaj so dosegle mednarodne čete in ladje par lepih uspehov, a seveda ne brez velikih žrtv. Vzele so luko Taku, mesto Tientsin, Pejtsang in Yangtsun. Zadnje mesto je branilo kar 15.000 Kitajcev, a vendar so bili premagani, kar vsekakor dokazuje, da Kitajci niso dobri vojaki, nego da so nevarni le radi svoje ogromne množice. Sicer pa se niti poslednjih dveh uspehov ni posebno veseliti, ako je resnična vest „Daily Expressa“, da se je 48 km južnovzhodno Tientsina pojavila močna kitajska armada, ki se pripravljala, da zgrabi in osvoji Tientsin iznova. Ako je to res, potem bodo morale mednarodne čete od Pejtsanga in Yangtsunga zopet nazaj. Iz Berlina in Londona je sicer došla vest, da ponuja kitajska vlada že mir, a ta vest je kaj malo verjetna. Če pa je resnična, nima za sedanje revolucione razmere na Kitajskem nobene vrednosti. Morda je cesar Kwangsu res vnet za mir ter se trese za pekinško zidovje, katero bi mednarodno vojaštvo podrlo, toda cesar itak nima danes nobenega vpliva. Vojno bodo princ Tuan, general Tungfusiang ter razni, z boksarji zvezani podkralji nadaljevali, dokler ne bodo korenito poraženi. Zato je stališče nemške vlade docela pravo: o miru je možno razpravljati šele v Pekinu, ko bodo razen glavnega mesta tudi vsa druga kitajska središča v oblasti mednarodnih čet.

Vojna v Južni Afriki.

Angleška kraljica je v prestolnem govoru proglasila, da je republika Oranje že angleška, a hkratu so došle z bojišča prav čudne vesti. V Pretoriji, kjer rezidira lord Roberts, so zasledili baje veliko zaroto, ki je nameravala mesto zažgati ter v splošni zmešnjavi pomoriti vse ondote angleške častnike ter ujeti in odvesti Roberta. Deset zarotnikov so že zaprli. Hkratu se poroča, da se je pojavilo blizu Pretorije 500 Burrov, in končno se javlja, da vlada med Angleži velik strah, ker napadajo Buri vsak vlak z živili in je potreba prav energičnih odredb, sicer zaide Pretorija in angleška armada radi živil v največjo stisko. Angleži se tudi bojé, da so Buri v Pretoriji z drugimi, v vojni stoječimi rojaki v zvezi, ter da se mejsebojno podpirajo. Lord Kitchener lovi zopet Deweta, a ga ne more ujeti, general Hunter pa lovi generala Olivierja, a ga ne more dobiti. Angleži se potemtakem v republiki Oranje še vedno v veliki nevarnosti in o pacifikaciji tega ozemlja ni vzlic kraljičinemu prestolnemu govoru niti govora. A tudi Roberts se ne godi dobro v Transvaalu. Komaj se je upal nekaj milj proti severju, že ga je pognal Botha s pestjo vojakov nazaj v Pretorijo. Angleški vojaki trpe strašno in bolezní se širijo rapidno. Zato pa ni čudno, da se očitanja angle-

škemu vojnemu nrađu množe kakor v deževju glive. Nedavno so bili angleški listi polni graj radi zanikernosti in nedostatnosti angleških lazaretov in bolnišnic, sedaj pa se piše mnogo radi zanikernega preživljanja čet. Vojaki uprav stradajo. Zlasti se godi slabo četam generala Rundla, ki ima na logo stražiti za Robertsom ozemlje med Winburgom in mejo dežele Basutov. Onemogočiti morajo oranjskim Burom, da bi vdrlí za Robertsom. V „Daily News“ je opisal vojni dopisnik Hales položaj Rundlove vojske tako-le: Moštvo trpi najhujše pomanjkanje. Mnogo pešcev je toli slabih, da se morejo komaj premikati pod težko vojno opravo. Suhi in bleđi, trudni in apatični lezejo dalje. Njihova kolena se tresejo, njihova roka trepeče in omahuje, kadar devajo puško na ramo. A ne tresejo se iz bojazni ali radi bolečih ran, nego radi slabosti, oslavljenja in malokrvnosti, ki se vse je povzročila neprestana lakota. Tako opisuje angleški žurnalista stanje angleških vojakov, zato mu je verjeti. Dopisnik pa trdi, da je v Capstadtu, Port-Elizabethu in East-Londonu mnogo živil nakupičenih, a da se jih Angleži ne upajo poslati za stradajočimi četami, ker bi vlake nedvomno polovili Buri. Roberts namerava bajé prodirati proti Machadadorpu, kjer je sedaj središče burske vlade. A zopet ima smolo. Buri „beže“ pred njim, a ga zgrabljajo od zadej, spravljajo v nevarnost njegove zveze s Pretorijo in napadajo vlake. Tudi okorni Buller lovi Bure, a tudi pred njim — kdo bi to mislil! — „beže“ Buri. No, predno izginejo, mu pa vendarle pusté za spomin kup mrtvih in ranjenih angleških vojakov. Tako imajo „bežeči“ Buri vedno dobiček. Kako dolgo še? :

XII. skupščina „Zaveze avstrijskih jugoslov. učiteljskih društev“ v Mariboru.

(Izvirno poročilo.)

(Konec.)

Jubilejska samopomoč.

V četrtek zjutraj ob 8. uri je zborovala „Jubilejska samopomoč“. Predsednik g. Jak. Dimnik pozdravi navzoče, konstatuje sklepčnost in otvori zborovanje ter obžaluje, da se učiteljstvo ne zanima za to prekoristno društvo tako, kakor bi za služilo. Društvo je izplačalo letos v trah smrtnih slučajih 1062 K, a svojega imetka ima 1030 K, ki so naložene v mestni hranilnici ljubljanski.

Na predlog gosp. Mejovška se bo uvedel v prihodnje čekovni račun. Isti govornik tudi predlaga, naj se imenujejo v posameznih krajih poverjeniki, ki bodo skrbeli, da se številno članov pomnoži.

Gosp. Črnagoj stavi nekatere nasvete, ki se naj uvažujejo pri preuredbi pravil, in kar bo razvitku društva v korist. O istem predmetu je govoril tudi gospod Strmšek.

O nekem smrtnem slučaju se je razvila daljša debata, v katero so posegli gg. Petriček, Strmšek, Gradišnik, Knaflič, Mejovšek, Jelenc, Trošt, Jarc in predsednik.

V odbor so bili izvoljeni: Gosp. Fr. Ks. Trošt, predsednikom in gg. Jak. Dimnik, E. Gangl, J. Režek in A. Sitsch odbornikom ter gg. M. Josin, L. Armič in J. Cepuder pregledovalcem računov.

Sprejme se končno predlog g. Trošta, da naj odbor premišlja, kako bi se odpravili nekateri nedostatki pravil, in da naj se skliče po predlogu g. Dimnika ob prihodnjem zborovanju izredni občni zbor. Na predlog g. Gradišnika izreče občni zbor dosedanjemu odboru in zlasti njega predsedniku Dimniku zahvalo.

Glavno zborovanje.

Kmalu po deseti uri se je začelo v lepi dvorani „Nar. doma“ glavno zborovanje, katero je vodil predsednik gosp. Luka Jelenc.

Pričakovati je bilo, da bode vsaj štajerska šolska oblast odposlala svojega zastopnika na ta najslovesnejši del cele skupščine, pričakovati je bilo to tembolj, ker so se letošnje skupščine seveda v prvi vrsti vdeležili štajerski učitelji, toda to pričakovanje se ni izpolnilo. Ta ali oni bi utegnili reči, šolska oblast je s tem pokazala, da se ne zanima za učiteljstvo, da se ne zanima za šolstvo. Mi tega ne rečemo,

ker vemo, da šolska oblast zategadelj ni bila zastopana, ker so zborovali slovenski učitelji. Pričakovati je tudi bilo, da pozdravi tudi kak zastopnik legitimiranih zastopnikov štajerskih Slovencev, kak poslanec, saj je vendar učiteljstvo najvažnejši faktor na polju narodne omike. A tudi zastopnika poslancev ni bilo, kolikor nam je znano nobenega, vsaj oglasil se ni nobeden. —

Zborovanje je otvoril zaslužni predsednik „Zaveze učiteljskih društev“, gosp. Jelenc s krepkim govorom, v katerem je povdarjal, da sta učiteljstvo pripeljala na zborovanje živa ljubezen do slovenske mladine in do slovenskega naroda in stanovska zavest. Ako motri učiteljstvo obstoječe razmere, postaja mu časih pač tesno pri srcu, saj vidi, da se posamezni učitelji odcepiljo od svojih tovarišev in korakajo ob strani ljudi, ki narod hujskajo zoper šolo in zoper učiteljstvo ter silijo nazaj v jarem, katerega se je učiteljstvo komaj znebilo. (Klici: Sramota!) Tolažilo pa je, da je velika večina vsega učiteljstva v taboru „Zaveze“, in da stoji nepremično na braniku svobodne šole in učiteljske svobode. Le če bo učiteljstvo zvesto ostalo svojim idealom, zasijali bodo njemu in šoli boljši časi. Ako bi se slovensko učiteljstvo izneverilo tem idealom, postala bi suha veja na zelenem drevesu avstrijskega učiteljstva. (Klici: Tako je!) Časi so resni, in zato naj pokaže učiteljstvo, da vlada mej njim sloga, in da veže vse napredno učiteljstvo ljubezen do svobodne šole in stanovska zavest. Zavezino vodstvo upa, da bo to vplivalo tudi na razkol, ki je zavladal na Štajerskem med učitelji. Nastala so nasprotja mej takoiimenovanimi mladimi in mej drugimi. „Zaveza“ doslej v to nasprotje ni posegla sama, pač pa je odprla svoja glasila tako tistim, ki so pisali za mlade, kakor tistim, ki so pisali proti njim, vodstvo pa si šteje v dolžnost izjaviti, da se bo uprta ravno tako vsem, ki bi kakor koli hoteli omogočiti napravo nemškega mostu do Adrije (živahno pritrdjevanje) kakor tistim, ki bi se vezali z nasprotniki učiteljstva in šole, s klerikalci. (Živahno pritrdjevanje.)

Predsednik je potem pozdravil vse učiteljstvo, ki se je zbralo na skupščini, vse prijatelje šolstva, ki so bili navzočni, prav posebno zastopnike akademičnih društev „Slovenije“ in „Triglava“ in navzočnega zastopnika češkega učiteljstva, ter se spominjal, da se letos praznuje stoletnica pesnika Prešerna in pedagoga Slomškega. Zborovalci so Prešernu in Slomšku zaklicali „Slava“.

Končno je predsednik s toplimi besedami omenil, da stopi cesar dne 18. avgusta v svoje 70. leto ter pozval navzočnike, naj zakličejo cesarju kot ustanovitelju svobodne in napredne šole trikrat „Slava“.

Zborovalci so se temu pozivu z navdušenjem odzvali in zaklicali stoje cesarju trikrat „Slava“.

V imenu mariborskih Slovencev pozdravil je zborovalce čitalnični predsednik g. dr. Firbas, ki je izrekel željo, da bi zborovanje obrodilo obilo sadu učiteljstvu in narodu ter zaklical zborovalcem: Dobro došli!

Predsednik g. Jelenc je potem posebe pozdravil župana Hribarja in deželnega odbornika dr. Tavčarja, rekši, da je učiteljstvo posebno veselo, da sta prišla na skupščino častna člena „Zaveze“, ki sta ne le z besedami, nego z dejanji pokazala, da sta resnična prijatelja šole in učiteljstva. (Burni „Živio“-klici.)

V imenu mariborskega učiteljskega društva je zborovalce pozdravil g. Lasbacher, v imenu slovenskih akademikov pa se je za pozdrav zahvalil g. Kukovec, ki je povdarjal spoštovanje akademične mladine za novo šolo in napredno učiteljstvo ter simpatije akademične mladine za učiteljska stremljenja. Povdarjaje pomen učiteljstva za slovenski narod, je izrekel željo, naj bi kdaj slovensko učiteljstvo moglo tako kakor Björnstjerne Börnsen o svojem narodu reči: da je naš slovenski narod najizobraženejši na svetu. (Živahno odobravanje.)

Na to je bil z navdušenimi Slava-klici sprejet predlog nadučitelja g. Jarca, naj se cesarju brzojavno izrazi udanost zbranega učiteljstva.

Sledili sta potem dve jako zanimivi razpravi.

Dalje v prilogi.

polpijani po smradljivem tlaku. Nekateri izmed njih sanjajo za zagnjenimi okni, komolce na mizi, glavo na komolcih. V veliki sobi, krog zelene mize, sanja na komolcih častita družba častitih ljudi, sanja pod predsedstvom ministra Koerberja. To je ministrski svet. Slovesna ura v slovesnem črnem okviru tiktaka ob steni; samotna muha trepeče nad sedmerimi glavami, zatrepče ter sede nalahko, oprezno in udano na nedolžno plešo Koerberjevo. In ekselencen se strese v mučnih sanjah. . .

Ali o mraku! — O mraku se dvigne pobožni Call, v polsanjah odpre zamišljene oči ter čita:

„Ministrski svet je sklenil v svoji zadnji seji, da hoče prej ko slej posvečevati vso skrb in pazljivost svojo razmišljanju in premotrivanju zamotanega položaja. . .

In v sanjah prikima šestero častitih glav. . .

Ceste so prazne; žive duše ni daleč naokrog po teh prostranih trgih. Po tistem bulvardu, ki se razprostira nad pokopano Dunajčico, hodi en sam človek. Z vročega neba dežuje, kot ni deževalo še nikoli; razbeljene solčne kaplje mu padajo na obraz; tista tenka bodalca ga zbadajo v trepalnice, v ustna, naravnost v oči. Ali on se za take neumnosti ne meni, zakaj

ta človek sem jaz. Prišla je na Dunaj Minka, ta čudovita ženska ta ženska vseh žensk, in v meni samem je toliko gorkote, da bi se jako prehladil, če bi ne deževalo z neba razbeljene kaplje. Mnogoterim častivrednim Slovencem se bo zdelo čudno, da pripovedujem take stvari. Ali če pripovedujejo z ginjenimi očmi in resnimi nosovi, da se je obrnil doktor Koerber z desnega komolca na levi komolec in da je ekselencen Call premišljeval o položaju, — zakaj bi ne pripovedoval jaz istotako ginjen in resen, da je prišla Minka na Dunaj? Moja nevesta in jaz sva storila za slovenski narod na vsak način več nego minister Koerber ali pobožni Call. . .

Jaz hodim po gorečem tlaku, ali ona stoji ob tem času v salonu pred ogledalom okrenila je glavo na levo, nagnila se čisto blizu k gladkemu steklu, da bi videla, če je še ostala na vratu tista velika rdeča lisa od mojega zadnjega poljuba. Pot ni več dolga in moje roke hrepené in moje ustnice trepečejo. Jaz hodim po gorečem tlaku, pod gorečim nebom, ali v tistih zapuščenih sobah je mrak in o mraku —

O mraku sedi ob oknu debeli kramar Jožef Strobach in mrmra:

„Oes G'sind'l!“ . . .

Ivan Cankar.

Ravnatelj g. Schreiner je govoril o Slomšku kot pedagogu. Podavši interesantno sliko o nekdanjih šolskih razmerah na Slovenskem, je označil Slomškovega za sluge za narodno šolstvo in podal znanstveno kritiko o Slomškovih pedagoških nazorih. Zbrano učiteljstvo je z velikim zanimanjem sledilo razpravi ter predavatelju na živahen način izrazilo svojo zahvalo za to razpravo.

Nadučitelj g. Strmšek je govoril o vprašanju „Kako naj se javi naša stanovska zavest“. Podal je na to vprašanje vsestranski odgovor. Slovensko učiteljstvo bo to predavanje gotovo z velikim zanimanjem čitalo. Govornik se je tu in tam dotaknil tudi jako aktualnih zadev, med drugimi tudi duhovnih vaj ter dokazal, da stanovska zavest brani zavednemu učitelju, da bi se teh vaj udeležil.

Poročilu g. Strmška je sledila kratka debata, v katero so posegli gg. Kosi, Petriček in Česnik. Prvi teh govornikov se je postavil na stališče, da učitelj ne greši zoper stanovsko zavest, če se udeleži duhovnih vaj. Poročevalec g. Strmšek je ob vihnem pritrdjevanju zborovalcev odločno zavrnil to stališče, povdarjaje, da so duhovne vaje za učiteljstvo žaljive, ker se prirejajo samo za učitelje, a za noben drugi stan.

Gosp. Česnik je odbijal mnenje, kakor da bi moralo učiteljstvo stati nad strankami. Učiteljstvo zahteva, naj se šola uravna tako, da bo v korist narodu in učiteljstvu. Učiteljske zahteve je na Kranjskem sprejela narodna napredna stranka, in zato so učitelji vstopili tudi v njen tabor.

Gosp. Gradišnik je odločno zastopal stališče, da ljudstvo nikdar nima dovolj pouka. Nahajajo se ljudje, ki nasprotujejo ljudski omiki, da, celo nekateri poslanci se ogrevajo za šestletno šolo.

Končno je bila sprejeta daljša vrsta resolucij, ki podajajo nekako sliko, kako naj se javi stanovska zavest, učiteljstva. Med drugimi se zahteva spoštovanje verskega mišljenja naroda, skrb za nadaljno izobrazbo učiteljstva in višjo strokovno in splošno nabrazbo učiteljskihnikov; potezanje za dostojnejše plače, za odpravo krajevnega plačilnega sistema, za odpravo tajne kvalifikacije, za premembo disciplinarnega reda, kakor tudi za spremembo šolskih oblastnih tako, da bodo o notranjih šolskih stvareh odločilni pedagoški izobraženi člani; potezanje za to, da prevzame država velik del šolskih stroškov, krajni šolski sveti pa preskrbe vsem otrokom potrebna učila; učiteljstvo naj brani svoje državljanske in stanovske pravice, naj vestno izvršuje svoje državljanske dolžnosti in dolžnosti do bližnjega, in naj tudi izven šole pospešuje gospodarski in kulturni napredek našega naroda; učiteljstvo naj popolnjuje in podpira svojo organizacijo, naj dela na složno delovanje vsega slovenskega, po možnosti tudi vsega avstrijskega učiteljstva, in naj se protivi nastavljanju ne dovolj izobraženih in primerno izprašanih učiteljskih močij.

S sprejetjem teh resolucij je bil dnevni red končan in je predsednik zaključil glavno zborovanje.

Banket.

Glavnemu zborovanju je sledil v prijaznih, dasi nekoliko tesnih restavracijskih prostorih banket, ki je bil jako animiran, in pri katerem je bila izrečena marsikaka krepka beseda. Med posameznimi govori so se pridno oglašali učiteljski pevci.

Vrsto napitnic je otvoril predsednik g. Jelenc, ki je napil cesarju, na kar so zborovalci stoji zapeli cesarsko pesem.

Vsem gostom, ki so prišli pokazati učiteljstvu svojo naklonjenost in pripoznali s svojo udeležbo važnost učiteljskega stanu, je napil g. Lasbacher, v tem ko je g. Strmšek specialno napil županu Hribarju in dru. Tavčarju.

Istrski učitelj g. Dubrovič je v daljšem govoru pojasnil, kako je „Zaveza“ počasi pritegnila pod svoje okrilje tudi hrvaško učiteljstvo ter se potem jako ostro izrazil proti tistim učiteljem iz Istre, ki niso zadovoljni s sedanji razmerami. Očital jim je, da so hoteli storiti „crno delo“, ker so se sedanji nadvladi duhovščine nad učiteljstvom v Istri uprli, ter napil slogi mej slovenskim in hrvaškim učiteljstvom.

Zastopnik čeških učiteljev, g. Papaček, je naglašal jedinstvo mej češkim in slovenskim narodom ter napil slovanski vzajemnosti.

Živahno aklamiran je povzel potem besedo g. župan Hribar, ki je rekel, da je danes, ko je slišal referate in debate, spoznal, da ima pred seboj resničen učiteljski parlament, in izrazil svoje veselje, da je zborovanje tako mnogoštevilno obiskano, in da se je tako znamenito obneslo. Povdarjalo se je na zborovanju, da je potrebno gojiti učiteljsko samozavest. To je v istini potrebno. Bili so časi, ko učitelj ni vžival ugleda mej narodom, ko se ga ni cenilo, in še danes so ljudje, ki bi tiste čase radi nazaj poklicali in bi radi prepričali, da bi prišel učitelj do ugleda. (Živahno pritrdjevanje.) Učitelj je prvoboritelj za narodno prosveto, mora pa biti tudi prvoboritelj za narodno misel. (Živahno odobranje.) Učiteljstvo je vedno delovalo za povzdigo narodne zavesti, zlasti važno je tako delo tu (v Mariboru), na zemlji, ki se nam je odtujila, katero pa moramo zopet nazaj pridobiti. (Viharno pritrdjevanje.) Učiteljstvo naj deluje za omiko in za probujo narodne zavesti, s tem dokaže, da je v narodni organizaciji jeden najvažnejših stanov. Mi, ki smo vedno v vas videli prosvetitelje naroda, vdani vam bomo, vdani tudi zanaprej. Boljše gnotno stanje si priborite le v taki organizaciji, kakršna je „Zaveza“. Pravi se, da bi se morala imenovati „Zveza“, a po moji sodbi je pravi izraz, ker kaže, da ste se zavezali, delovati za svoj stan, za prosveto, za narod. Govornik je zaklical „Zavezi“: vivat, floreat, crescat! (Burno pritrdjevanje in klicanje „Živio Hribar!“)

Gosp. nadučitelj Česnik je naglašal, da so Čehi najboljši zavezniki Slovencev ter najnaprednejši in najomikanejši mej avstrijskimi narodi ter je napil Čehom in češkemu učiteljstvu.

Z vihnimi klici „Živio dr. Tavčar“, pozdravljen, oglašil se je potem gospod dr. Tavčar, ki je dejal, da od njega ne more nihče pričakovati, da bi se v Mariboru kazal drugačnega, kakor je v Ljubljani. Nečem — je rekel govornik — nikogar žaliti, naj bo katerega prepričanja koli, a kakor jaz ne zahtevam, naj kdo meni žrtvuje svoja načela, tako se tudi od mene ne more zahtevati, naj žrtvujem jaz svoja načela. Jaz imam glede šolstva svoje nazore, ki se z lepimi, a v tem oziru praznimi besedami o slogi ne dajo omajati. Jaz stojim na stališču, da mora naš mali narod imeti dobro šolo, in da nas mali narod ne sme imeti slabšega šolstva, kakor ga imajo naši mogočni narodni nasprotniki. (Živahno pritrdjevanje.) Da je učiteljstvo važen faktor v narodnem življenju, ta vera je še mlada, in še dandanes se ima učiteljstvo boriti s tistimi strašnimi predsodki, ki so se prenesli iz stare šole v naše čase. (Živahno pritrdjevanje.) Še sam se spominjam, ko je učitelj nosil koš in hodil z njim na polje in vse je bilo s tem zadovoljno. Ti časi tiče našemu ljudstvu še v kosteh in naša naloga je, delati z vso silo na to, da se iztisnejo ti predsodki ljudstvu iz kosti. To je težko delo, saj daje država najbolj klavrn izgled. Učiteljstvo se časih pritožuje, proti deželnim poslancem pa ti ne morejo delati čudežev, kakor dandanes sploh nihče ne more čudežev delati. Država se je polastila vsega šolstva, ona gospodari z njim, ne da pa zanj niti groša. (Burno pritrdjevanje.) To je barbarizem, proti kateremu se moramo boriti z vso silo. Moje prepričanje je, da slovenski učitelj mora biti napreden. (Živahno pritrdjevanje.) Pri znam, da imate na Štajerskem jako mnogo simpatičnih duhovnikov. Naši niso taki. Pri nas se hoče duhovščina polastiti vsega javnega življenja. Temu se ne smemo udati in zato se ne morem strinjati s stališčem, ki ga je zavzel menda kot govornik mojega prijatelja Spindiča gosp. Dubrovič. Moje prepričanje je, da moramo učiteljstvo emancipirati od duhovščine. Ta se mora privaditi, da sta duhovnik in učitelj enakovredna faktorja, in da učitelj ni manj vreden kakor duhovnik. (Živahno pritrdjevanje.) Še druga fraza je, ki je učiteljstvu jako nevarna. To je fraza o slogi mej duhovniki in učitelji. Nihče ni proti temu, da vlada sloga, a ne taka, da bi bil učitelj podvržen duhovniku. Prijatelj Dubrovič je točil le sladko vodo. Pri tej slogi se gre navadno za ljubezen, pri kateri bi duhovnik vladal nad učiteljstvom. Dokaz tega je fraza o verski šoli, s katero se hoče učiteljstvo podjarmiti. Naše učiteljstvo pa, ako naj bo res faktor o narodo-

vem življenju, mora biti neodvisno in napredno sicer pridemo v nevarnost, da bo naše šolstvo slabše od šolstva naših narodnih nasprotnikov. Govornik je napil neodvisnemu naprednemu učiteljstvu. (Dolgotrajno viharno klicanje „Živio Tavčar“ in ploskanje.)

Ko sta še govorila ravnatelj gospod Lapajne in nadučitelj gospod Ferluga, ki je imel humoristično predavanje o številkah 3, se je zaključil banket.

Koncert in ples.

Zvečer je bil v „Narodnem domu“ najprej koncert, pri katerom je pel učiteljski zbor potem pa ples, katerega se je udeležilo nad 100 parov, in ki je trajal do jutra. S tem se je veselo zaključilo importantno zborovanje „Zaveze“.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 11. avgusta.

— **Osebnosti.** Profesor na državni gimnaziji v Pazinu g. Fran Matejčič je imenovan ravnateljem tega zavoda.

— **Cesarjeva sedemdesetletnica.** Župan Hribar je izdal naslednji razglas: Dne 18. t. m. praznovalo bode Njega Apostolsko Veličanstvo cesar Franc Jožef I. skromnim načinom v krogu Svoje prejasne rodbine Svoj sedemdeseti rojstni dan; narodi avstrijski pa si ne bodo dali vzeti prilike, da ta dan zopet pokažejo Svojemu vladarju, kako iskrene vezi ljubezni in udanosti jih vežejo z Njim. Deželno stolno mesto Ljubljana je sicer predvlaskem jako slovesno proslavilo vladarsko petdesetletnico cesarjevo; vendar sem pa, ker želim, da se dostojno proslavi tudi sedemdesetletnica rojstva Njegovega, naročil, naj se v predvečer dne 17. t. m. razsvetli, slavnostni dan 18. t. m. pa z zastavami okrasé vsa mestna poslopja. Poznavajoč ljubljanskega prebivalstva prirojeno udanost in zvestobo do posvečene osebe vladarjeve, prepričan sem, da se bode tudi ono primernim načinom udeleževalo proslave sedemdesetletnice Njegove.

— **Občinske volitve v Vipavi.** Danes se vrši v Vipavi že četrtilič volitev v občinski zastop. Vlada je volitev že trikrat ovrгла. Trikrat zapored! Kaj takega na Kranjskem še nismo doživeli in reči moramo, da se nam to zdi že več kakor čudno, ker se dejanjski v Vipavi ni prav nič takega zgodilo, kar bi opravičevalo to nenavadno ovržganje. Vladno postopanje napravlja utis, kakor bi postojinski okrajni glavar, ki ni — kakor znano — uzor vseh uzorov, hotel po vsi sili spraviti v Vipavi klerikalce na krmilo in z njimi župana, ki bo rad tako plesal, kakor bo gođel glavar. Upamo, da bodo naši somišljeniki tudi pri današnji četrti volitvi zmagali.

— **„Slovenec“ in Slomškova slavnost.** Dva štajerska rodoljuba pišeta nam iz Savinjske doline: Potujoč križem domovine udeležila sva se samo ob sebi umevno tudi stoletnice, prirejene v spomin našega ožjega rojaka na Ponikvi. Popis prelepe te slavnosti v Vašem listu je objektivni, oni v „Slovencu“ pa skrajno pristranski. Na tej slavnosti ni prišlo klerikalstvo v nobeni točki na površje. Bila je zgolj narodna slavnost. Prosto ljudstvo zanimalo se je za „Sokola“ in njega odlične zastopnike, za ljubljanske krščanske socialiste pa le malo. Potrjujeva istinitost Vašega poročila, da so krščanski socialisti iz Ljubljane „samevali“. Sedela sva prav blizu njih in imela priliko jih opazovati. Niti enega inteligentnega obraza nisva mej njimi našla. Bila sva že večkrat mej delavci, pa tako slabega materiala še nisva videla. Neko mlado fanté dalo si je posebno mnogo opravka. Skakalo je kakor „firtavka“ sem in tja. Bilo ga je povsod najti. Vsiljevalo se je zlasti blizo sedeči duhovščini. Videti bilo je, da ji fanté preseda, in da se njega in njegovih tovarišev sramuje. Vprašala sva nekega delavca, kdo je ta pobič. Dobila sva odgovor: „To so gospod Štefe.“ — Misli sva si svoje. — Zanimala naju je tudi istinito lepa kranjska narodna noša. Pa kaj koristi tak material v nji! Naši priprosti kmetje rekli so: „Le pih deklin pa Kranjci nimajo, vsaj tote niso lepe, naše so lepše!“ To čula sva na slavnostnem prostoru, pred cerkvijo in mej potjo od kolodvora. — Tako nam pišeta, kakor rečeno, dva štajerska rojaka. Konstatirati moramo pri tej priliki, da „Slovenec“ poročevalec pri tej slav-

nosti ni samo slabo videl, nego da je tudi slabo slišal. Nekaterih zanimivih stvari ni slišal, pač pa je slišal medklice, katerih sploh nihče zaklical ni. „Slovenec“ je poročal, da je mej govorom dr. Tavčarja nekdo zaklical jedenkrat „Švegej!“, drugič pa „na Kranjskem se pa veže z Nemci“. To je od konca do kraja popolnoma izmišljeno. „Slovenec“ se je čisto navadno zlagal. Menda je hotel s tem pokazati, kako umeje Slomškovega duha. Mej govorom dr. Tavčarja se je res primeril neki intermezzo in se je mislilo, da je nekdo ugovarjal dr. Tavčarju. A temu ni bilo tako. Poizvedovali smo natančno kako je bilo, in danes imamo nad dvajset prič na razpolago, ki so pripravljene priseči, da tistih besed, ki jih je „Slovenec“ navedel, ni nihče zaklical. Rečeni intermezzo je povzročil neki kmetški možiček, ki se je mej govorom dr. Tavčarja z nekim drugim kmetom sprl in začel nanj vpiti. „Slovenca“ pozivljemo, naj nas toži. To lahko stori, saj smo mu očitali, da se je zlagal. Dokazali mu bomo s pričami, ki so ugledni štajerski Slovenci, da je res lagal, ter z očitno lažjo proslavil Slomškovo stoletnico. — Končno še nekaj besed o našem poročilu glede Slomškove slavnosti. „Slovenec“ je sila jezen, ker smo naglašali, da je imela slavnost izključno slovensko narodno lice, in da je klerikalstvo ostalo na strani. To je tudi gola istina. Štajerski Slovenci so koj od začetka zahtevali, da mora slavnost biti narodna, in da ne sme biti ne klerikalna ne liberalna. To se je vpoštevalo že pri sestavi slavnostnega odbora. Radi tega sta bila tudi dva slavnostna govora, prvi v cerkvi, kjer je, kakor ob sebi umevno, govoril duhovnik in drugi pri razkritju spominske ploče, kjer je govoril svobodomiselni učitelj, dasi se je bilo zahtevalo, naj tudi tu govori duhovnik, in radi tega tudi ni bilo ne posebne napitnice na škofa, ne posebne napitnice na navzočne kanonike in sploh na duhovščino. Sploh kaže ne toliko to, kar se je zgodilo, nego to, kar se je nalašč opustilo, da je bil namen, potisniti na stran vse, kar bi dalo slavnosti strankarsko klerikalno lice. Ta namen se je tudi dosegel v polni meri, slavnost je imela samo naroden značaj, in tega tudi „Slovenec“ ne bo utajil, pa naj se trudi kolikor hoče.

— **„Sokol“, „Danica“ in „Sv. Mihej“.** Piše se nam: Neko posebno veselje imam na narodnih slavnostih šteti med korakanjem število članov raznih zastopanih društev. Pri Slomškovi slavnosti naštel sem dopoldne 18 ljubljanskih in 29 celjskih Sokolov, 2 Daničarja in 29 krščanskih socialistov. Kaj menite, koliko jih je pa „Slovenec“ poročevalec v svoji objektivnosti videl? „Okolu“ (!) 10 Sokolov, 8 (!) Daničarjev in „okolu“ 60 krščanskih socialistov. Da je pa tudi bilo zares okolu 60 Triglavanov, Slovenijanov in Savanov pod zastavo „Triglava“ zbranih, pozabil je navesti. In vsi ti, kakor Sokoli potovali so na lastne stroške, ker niso tako srečni, da bi jim bil znani škofijski potresni fond na razpolago.

— **Kaplana Rudolfa sreča in konec.** Že teden dnij je tega, kar smo omenili, da je vsled neprevidnega in lahkomišelnega Rudolfovega gospodarjenja pri klerikalni posojilnici in pri klerikalnem konsumnem društvu v Trnovem pri Ilirski Bistrici nastala nekaka nesreča. Povedali smo, da so uradniki „Gospodarske zveze“ več tednov spravljali knjige teh dveh društev „v red“ in prišli do spoznanja, da je izgubljenih kakih 30.000 gld. Vsakdo je pričakoval, da se to pojasni, vsakdo je mislil, da bodo klerikalci hiteli javnemu mnenju povedati, kako je s to zadevo. Toda nič takega! Klerikalci molče kakor grob, misle, da se stvar tako najhitreje pozabi. Toda pri tem računu se utegnejo zmotiti, zakaj ta zadeva ni taka, da bi se pozabila. In naravno je tudi, da ta zadeva nas močno zanima, in da jej bomo tudi še v naprej posvečevali ono pozornost, ki jo zasluži. Toda pač — nekaj je dr. Šusteršič vendar odgovoril na naš članek, ali ne nam in ne direktno, ampak pri sodnji, in to kaže, da so dnovi slave in sreče kaplana Rudolfa potekli, in da se bliža konec. Dr. Šusteršič se naglo vknjižuje na kaplana Rudolfa posestva in grozi temu svojem zvestemu in neizmerno udanemu pristašu, da ga spravi na boben. Rudolf ima sedaj priliko, da na razvalinah svoje

eksistence premišljuje o pregoreči svoji delavnosti za slavo in korist dr. Šusteršiča. Kako slepo se je Rudolf poganjal za dr. Šusteršiča! Lovil je zanj klijentov, koder je mogel in tudi sam si ga je izbral pri raznih kazenskih zadevah za svojega zastopnika. In dasi je dr. Šusteršič imel navadno smolo in je navadno propadel, in dasi je Rudolf plačeval silne ekspenzare, se le ni omajalo njegovo zaupanje. Morda je mislil, da se bodo dr. Šusteršič in njegovi tovariši držali nauka: „Ljubi svojega bližnjika, kakor samega sebe“. Rudolf je danes v položaju, da mora dr. Šusteršiča spominjati na ta nauk, a vse njegovo apeliranje ne zaleže ničesar. Šusteršič pridno vknjižuje in pri tem mu pomaga čudaški tercijal kaplan Oranič. Škoda, da ga niso fotografirali, tega kaplana tedaj, ko je z očitnim veseljem prinesel zadolžnico svojega stanovskega tovariša, da se vknjiži. Rudolf bo zdaj lahko razsodil, če bi kak oderuh z njim ne postopal milejše, kakor postopajo klerikalci, dasi je za njihove namene, zabil tudi svoje in svojih bližnjih sorodnikov zasebno premoženje. Rudolf, naš stari sovražnik, se nam danes, ko je materijalno za vse življenje ruiniran, resnično smili in privoščili bi mu, da bi njegovi somišljeniki v teh težkih dnevih z njim nekoliko bolj človeško postopali. Bržčas izvira ta krutost iz želje, vsaj navidezno ohraniti ravnotežje pri posojilnici in pri konsumnem društvu v Trnovem, bržčas se misli, da je že preprečena katastrofa, če se izkaže, da je Rudolf toliko in toliko dolžan tema društvoma, dasi mož že davno ni več solventen, toda v resnici ne bo s tem nič pomagano. Katastrofa se da na umeten način zavleči, poravnati pa se več ne da. Tisti tisočaki so izgubljeni in se ne bodo nikdar več nazaj dobili. Kaplan Rudolf pa bo pozabljen v kaki samotni vasi filozofiral o minljivosti sreče in zanesljivosti klerikalnih prijateljev.

— Zopet neizogibni bohinjski „kaplan z birtahom“. Iz Bohinja se nam poroča: Nismo se varali, ko smo vam pred tednom dni pisali, da nam bo mogoče morda zopet v kratkem kaj o veleomiknem horjulskem rojaku poročati. „Črni oblaki“ ne zbirajo se nad maziljeno glavo konzulskega predsednika samo radi izgube pri siru, zbirajo se v tem večji meri nad ljubljencem škofa Antona Bonaventura vsled preiskave, v kateri tiči radi obrekovanja c. kr. orožništva. Gospod državni pravdnik utegne ljubljancem prav zanimivo obravnavo preskrbeti. Če kdo, si lahko naš „kaplan z birtahom“ reče: „Nulla dies sine linea“.

— Poskušeni samomor. Župnik Tomšič iz Dekanov, ki se nahaja zdaj v preiskovalnem zaporu, se je baje poskusil usmrtiti. Raztrgal je svojo srajco, spletel iz nje nekako vrv in se hotel obesiti, a jetniški stražar ga je pri tem zasačil in preprečil nameravani samomor. Tomšičeva fara je že oddana drugemu župniku.

— „Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. V upravni odbor „Zaveze“ so bili izvoljeni: Za Kranjsko gg. Ivan Šega, Anton Porekar in Josip Bačič, za Štajersko gg. Fran Kocbek, Vekoslav Strmšek in Ant. Petriček, za Primorsko gg. Božo Dubrovič, Ign. Križman in Anton Berginec.

— Potrjen zakon. Cesar je potrdil v deželnem zboru kranjskem sprejeti zakon, s katerim so se premenile nekatere določbe zakona o pravnih razmerah kranjskega učiteljskega osebja.

— Tenorist g. Bučar, ki je, kakor smo že davno poročali, angažiran na dunajsko dvorno opero, nastopi danes prvič kot član opere in sicer v „Aidi“.

— Cerkev v Šmartnem pri Litiji. Na naše opozorjenje, da se je zid pri novi cerkvi v Šmartnem pri Litiji nagnil, je vlada, zavedajoč se svoje dolžnosti, kot stavbinska oblast poslala tehniškega izvedenca na lice mesta. Ta je konstatiral, da se zid ni niti sesedel, niti odtrgal, nego da je le vsled slabe zidave nagnjen, da pa se ni bati nesreče.

— I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani. Za odmero hišne najemarine za leti 1901 in 1902 naj vložijo hišni posestniki ljubljanski popise hiš in napovedi o najemninah hišnih dohodkih najkasneje do konca avgusta 1900 pri c. kr. davčni administraciji v Ljubljani, in sicer se morajo navesti denarni zneski izključno le v kron-

ski veljavi. V napovedi o najemniki se morajo navesti najemninški dohodki leta 1888 in 1899 in sicer zneski kateri so bili pogojeni od 1. novembra 1898 do 31. oktobra 1899, in od 1. novembra 1899 do 31. oktobra 1900; zraven naj se navede tudi vse eventuelne postranske dajatve kakor n. pr. doneski k davkom, k dokladam, prispevki za popravo. Najemninški zneski se morajo navesti za vsa prazna neoddana stanovanja. Za taka stanovanja se razmerno davek odpiše, ako se tekem 14 dnij, odkar se je stanovanje izpraznilo, to c. kr. davčni administraciji naznani. V ravno tistem obroku se mora pa zopet naznani, ako se je stanovanje oddalo. Za davčno dobo 1901 in 1902 se torej vzame kot podlaga hišni najemninški znesek od let 1898 1. novembra do 31. oktobra 1899 in od 1. novembra 1899 do 31. oktobra 1900 in polovica teh obeh zneskov je predpisana kot hišni najemninški davek za leta 1901 in 1902, po katerem se potem zračunijo tudi občinske in deželne doklade. Če se v letih 1901 in 1902 najemnina kakorkoli spremeni, nima to nobenega vpliva na predpisani hišni najemninški davek v tej davčni dobi, ozira se na to najemninško spremembo šele v naslednji davčni dobi 1. 1903 in 1904. Priporočljivo je, da v te napovedi o najemninškem dohodku enotno vložijo, da se olajša delo hišnemu posestniku in davčni oblasti. V ta namen naj se navede čisti znesek, katerega dobi hišni posestnik od stranke za stanovanje, potem naj se pa posebej v „opombi“ omeni, koliko se ne obdavči. N. pr.; stranka plača najemnine 400 gld., torej 5% (20 gld.) vodovodne in 4% (16 gld.) najemninske priklade. Vrh tega plača za razsvetljavo 10 gld., za snajenje stopnic 10 gld., torej skupaj 456 gld. Prispevki se morajo posebej omeniti, da presodi davčna oblast, naj se li obdavčijo ali ne. Na ta način se prihrani veliko časa in truda, davčna oblast pa dobi jasno sliko o vseh dohodkih. Sledeče navodilo naj služi za pravilo: I. Brezpogojno prosti hišnega najemninskega davka so prihodki: (vendar se morajo navesti). 1. Najemninska in vodna priklada, ako se oddaja mestnemu magistratu. 2. Doneski za razsvetljavo stopnic in veže, ako ne presegajo resničnega potroška. 3. Doneski hišnim posestnikom za kurjavo kakor n. pr. za centralne kurjave. 4. Odškodnine za postrežbo in pranje. 5. Odškodnine za osebno in tovarno prevažanje. II. Pogojno oproščeni hišnega najemninskega davka so prihodki: 1. Odškodnine za uporabo hišne oprave in sicer: a) se odškodnine obdavčijo, če se plačujejo za tako opravo, ki stalno pripada k hiši (§ 294 obč. orz. zak.), n. pr. kopališčne naprave itd. b) se te odškodnine ne obdavčijo, ako se plačujejo za drugo opravo, pohištvo, dalje za stroje pri obrtni opravi, za pregrinjala na hodnikih in stopnjicah, za perilo, postrežbo (n. pr. pri poletnih stanovanjih). 2. Plačila za snajenje (za čiščenje stopnic in hodnikov). a) so prosta davkov, če se plačujejo direktno hišnemu posestniku, in če ne presegajo običajnih zneskov. b) se obdavčijo, če se plačujejo naravnost hišnemu posestniku. III. Brezpogojno se obdavčijo: 1. Odškodnine za uporabo vodnjaka na hišnem dvorišču. 2. Prispevki za popravo poslopja in prenovitve. 3. Prispevki za čiščenje dimnikov. 4. Prispevki za odstranjenje smetij in za snajenje stranišč. 5. Prispevki za uporabo električnih, plinarnih in vodovodnih naprav. Iz povedanega je razvidno, da se napovedi o hišnih najemninških dohodkih izgotove najboljše na ta način, da se navede čisti znesek, katerega oddajajo stranke hišnemu posestniku za stanovanje. Naloga davčne oblasti je pa, da odloči, ali naj se ti posebni navedeni prispevki in pristojbine obdavčijo ali ne. Na ta način se doseže jednotno in jasno postopanje v obojestransko korist. Pojasnila dobe člani v društveni pisarni Dvorni trg št. 1, vsaki dan izimši nedelje in praznike od 5½ do 7 ure zvečer.

— Vojaške vaje. Danes, v soboto dospe preko Ljubelja cela divizija vojakov s Koroškega v Tržič, kjer ostane preko nedelje. V ponedeljek se začno vaje proti Radovljici in Kranju, kjer so domobranci. Vse čete dospe 14. in 15. v Ljubljano, odkoder odrinejo proti Postojni. Divizijo spremljata dve vojaški godbi.

— Ljudska knjižica na Ponikvi. V proslavo Slomškove stoletnice je ljubljanski

pol. svetnik g. Fran Podgoršek v svojem rojstnem kraju na Ponikvah na svoje stroške ustanovil javno ljudsko knjižico. Kolikor nam je znano, je ta prva knjižica te vrste na Slovenskem. V naprednejših državah imajo že davno malone v vsakem kraju take knjižice in se je povsod izkazalo, da so jako koristne, in da mogočno vplivajo na povzdigo ljudske omike. S to knjižnico si je gosp. svetnik Podgoršek v svojem rojstnem kraju postavil sam najlepši spomenik!

— Iz Ribnice nam pišejo: Čitalnica v Ribnici priredi dne 12. t. m. veliko ljudsko veselico v proslavo cesarjeve sedemdesetletnice. Popoldanska veselica se vrši na „Ugarju“ pri Ribnici in večerna s plesom v prostorih g. Antona Arka. Ob neugodnem vremenu se vrši vsa veselica v navedenih prostorih.

— Stekla mačka je dne 7. t. m. napadla 65letnega Petra Starašince iz Krasinca v črnomaljskem okraju in ga ogrizla. Starašince so pripeljali v Ljubljano, od tod pa je šel danes popoldne v spremstvu dveh stražnikov v Pasteurjev zavod na Dunaj.

— Anarhisti na Reki? Dne 9. t. m. je pod nekim vagonom električne železnice eksplodirala dinamitna patrona. Na relse je bil položen kar cel zveženj dinamita, a na srečo ga je bil dež premočil in je vsled tega eksplodirala samo patrona. Dežju se je torej zahvaliti, da se ni zgodila strašna nesreča.

— Sleparka. Z Viča se nam piše: Tista premetena sleparka, ki je nekaj časa kradla in goljufala po Ljubljani, se je preselila v ljubljansko okolico. Te dni je neki 7letni deklici vzela na cesti uhane iz ušes; v neki drugi hiši je ukradla 24 K. Okradena ženska je ujela sleparko na polju, a ko je denar nazaj dobila, je tatico iz napačnega usmiljenja izpustila. Sleparka je bolj majhne postave in kakih 40 let stara. Ker je skrajno predrzna, naj bo občinstvo posebno pazljivo, da ne trpi škode.

— Prijeta vedeževalka. Včeraj je hodila neka Marija C. po mestu in je na karte prerokovala raznim osebam srečo, kakoršne so si le same želele. Vse je bilo veselo lepih uspehov. Ker pa je neki ženski povedala boljše srečo, nego drugi, ovadila jo je ta slednja stražniku, kateri je konfisciral karte in jo odpeljal v zapor.

— Oskrumba. Včeraj popoldne je videl neki domobranski stotnik, da sta šla okrog 12 let stara deklica in 20letni mladenič za ograjo starega strelišča. Ker se mu je zdelo sumljivo, šel je za njima. Videl je dovolj ter hotel fanta prijeti. Opazivši stotnika je fant zbežal. Na stotnikovo naznanilo je začela policija poizvedovati po neznancu in ga je danes zjutraj aretovala. Zove se Fran Mekinda. Deklica je izpovedala, da jo je že dolgo napeljeval, da bi šla z njim, ter jo naposled res pregovoril, da se je udala.

— Tatvina. Ivan Sterle je bil včeraj popoldne zaspal v „Zeleni jami“. Nekdo je bil to priliko porabil in mu iz žepa ukradel srebrno remontoir-uro na sidro z dvema pokrovoma, vredno 16 K.

— Ušel je od svojega mojstra pekovski vajenec J. Mihelič. Policija ga je prijel in ga zopet izročila njegovemu mojstru.

— Mestna posredovalnica za delo in službe. Od 4. do 10. avgusta je dela iskalo 8 moških delavcev in 44 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 15 moškim delavcem in 47 ženskim delavkam; 89 delavcem je bilo 63 odprtih mest nakazanih in v 39 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 6 moških in 33 ženskih. Od dne 4. januarja do dne 10. avgusta je došlo 2031 prošanj za delo in 1849 deloponudeb 3179 delavcem je bilo 2037 odprtih mest nakazanih in v 1207 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 mizarjski pomočnik, 2 trgovska hlapca, 19 konjskih hlapcev, 3 natakariče, 1 fina sobarica, 5 gostilniških kuharic, 2 kuharici k orožnikom, 3 navadne kuharice, 9 deklic za vsako delo, 5 deklic k otrokom, 6 kuhinjskih deklic, 7 dekel za kmetska dela, 1 pomožna delavka.

— Razpisane učit. službe. Razpisane so te-le učiteljske službe: Na enorazrednici na Erzeltu mesto učitelja-voditelja. Prošnje je vlagati do 20. avgusta t. l. okr. šol. svetu v Postojni. — Drugo učno mesto v Ježici in Preski, prošnje do 21. avgusta t. l. okr. šol. svetu v Ljubljani. — Na štirirazrednici

v Velenju služba z dohodki po II. krajevnem razredu, prošnje do 31. avg. t. l. okraj. šol. svetu v Šoštanju. Na trirazrednici na Vurpergu (Wurmberg) služba učitelja z dohodki III. plač. vrste, prošnje do 20. avg. t. l. okr. šol. svetu v Ptujju.

* Knjižica za dopisnike v časopise. Varšavski žurnalist Stan. Koszutski je izdal knjižico: „O čem naj se dopisuje časopisom s kmetov?“ V uvodu pravi, da dnevnik prinašajo s kmetov popolnoma brezpomembne stvari; o važnih pa niti ne zinejo. Vzrok temu je v tem, ker dopisniki ne vedo, kaj naj poročajo. Nedostaja primerne navodila, ki bi jim kazal, kaj naj si izbere. Zato je Koszutski sam napisal tako navodilo, kateremu pa časopisi očitajo, da hoče preveč, kajti če bi se po njem dopisniki ravnali, bi dopisi ne bili več dopisi, temveč monografije. Dopisovanje v časnik je važna stvar, zato je treba paziti, da se poroča vedno ono, kar ljudi v obče zanima, pa če bi bilo tudi momentalno le lokalnega pomena. Poročilo bodi vedno kratko, a jasno in zanesljivo, pa tudi naj se piše nemudoma. Tudi mi Slovenci bi potrebovali navodilo: kako in kaj naj se poroča časopisom.

* Goethejev spomenik se postavi na Dunaju ter je magistrat že dal dovoljenje.

* Vsi kadilci prokleti. Kakor poroča „Čas“, glasilo čeških realistov, so prinesli „Katoličke Listy“, največji češki klerikalni list, vest, da se praški nadškof Skrbenský odlikuje po dveh lastnostih: da služi sv. mašo jako pobožno, in da puši smodčice. Prvo je jako zaslužno in lepo, drugo pa tako težek greh, da Skrbenský ne more biti rimski duhoven. Kajti papež Urban VIII. je proklel vse kadilce, in ker je papež ex cathedra se nezmotljiv, njegova bulna ne more motiti, a ker se Rim ne menjuje, velja kletev še sedaj. Torej Skrbenský in toliko drugih škofov prokletih! Toliko rimsko katoliških duhovnikov prokletih. Slednjič tudi toliko ovčic — prokletih! Tako daleč sega hudomušnost naše hierarhije.

* Samomor dveh zaročencev. Sourednik čeških „Radikal. Listov“ g. Ivan Chadim se je usmrtil s svojo nevesto komptoaristinja gđc. Marijo Barak-Heidler. Chadim je bil medicinec, a da bi prišel prej do kruha, se je posvetil žurnalistiki. Bil je tudi pisatelj in slikar. Ker se s svojo nevesto ni mogel poročiti, se je zastrupil, nevesta pa se je tik njega obesila. Tisti dan, predno je odšel zadnjič iz uredništva, je dejal svojim kolegom smehljaje, da jim preskrbi za jutri velevažno notico. Nesrečnik je mislil na svoj samomor!

* Andrée — živi? „Svenska Dagbladet“ poroča: Stockholmski ameriški generalni konzul je dobil iz Clevelanda obvestilo, da je neki Amerikan 13. junija našel Andréejevo nemško pisano pismo, ki je bilo spisano 2. junija 1900. Pismo je ležalo na kraju, ki je pod 87° 35, širine in 43° 27' dolžine. Pismo pravi, da Andrée še živi, a prosi radi skrajne stiske, nujne pomoči. Doslej generalni konzul te vesti ni demantiral.

* Fani Janaushek. Dne 18. julija je zadela nekaj tako slovečo nemško-angleško tragedijo Fani Janaushek kap; sedaj je v Brooklynu v bolnici St. Maryja. Zdravniki upajo, da okreva v par tednih. Ker nima Fani Janaushek ničesar, skrbi zanjo družba „Actors Fund Benefit Association“ iz Manhatana. Stara je sedaj 70 let, rojena je bila v Pragi. Delovala je kot tragedinja blizu 50 let.

* Vse verujejo! Nekdo poroča naslednji, seveda izmišljeni pogovor mej Yuanšikajem v Šantungu, ter Shengom, taotajem ter brzojavnim ravnateljem v Šanghaju: Y.: „Si li razumel vse?“ — S.: „Meni li, da imaš pred seboj jednega tistih slaboglavih belih hudičev, katere naj razdrobi sin neba?“ — Y.: „O nikakor nisem hotel cvetice potujoče žice razžaliti. No, kaj si včeraj povedal tujcem?“ — S.: „Naj se le zanesejo na te, gospod, in v Pekinu je vse veselo in zdravo.“ Y.: Ali so ti to verjeli?“ — S.: Verujejo vse, gospod; ako jim rečeš, da so bili vsi poklani, brzojavili bodo v Evropo takoj, naj se pogrezne zemlja.“ — Y.: „Jutri bodeš rekel, da ne živi noben mož več v Pekinu.“ — S.: „Obupani bodo.“ — Y.: „Pojutrašnjem pa jim bodeš rekel, da je ves Pekin raz-

dejan, le poslanstva stojé še. — S.: „Kakor zapoveduješ, gospod. Jako se bodo razradostili ter vse brzojavili“. Zares, Evropejce imajo Kitajci prav na ta način za — norce.

* **Smodnik raznesel žensko.** Iz Gradca poročajo, da je šla žena posestnika Polza v Spielfeldu v klet. Tam je bil sodček smodnika. Ker je bila žena z lučjo neprevidna, se je smodnik vžgal in ženo v pravem pomenu besede raznesel. Tudi zidovje se je porušilo nanjo.

* **Bela lastovka.** V Fasani je ustrelil dr. Henrik pl. Manerini v nedeljo docela belo lastovko ter jo poslal v Trst, da jo napazi.

* **Strašna nesreča.** 8. t. m. zvečer je v Hallu na Tirolskem stacionirani ces. lovec Štefan Serritor med postajama Thaur in Loretto skočil z vlaka, ki je bil v polnem diru. Serritor pa je padel pod vlak. Šest vagonov je šlo preko njega ter ga prerezalo na dva kosa.

* **Novo italijansko zločinsko društvo.** Iz Napolja poročajo: Pred sodiščem v Palmi v Calabriji je stalo nedavno 248 oseb, med temi dve ženski. Dvesto oseb je bilo že prej obsojenih. Vseh skupaj so ujeli 450 oseb, ki so tvorile zločinsko društvo s tremi odseki. Prvi odsek „La maggiore“ tvorijo člani vodstva, ki delé dobrote, drugi odsek „La piccola“, ki izvršuje ukaze prvega odseka ter se je izkazal s posebno drznimi deli. Tretji odsek tvori „mladina“, t. j. oni, ki so vsaj enega človeka zabodli. Društvo ima svojo justico ter kaznuje nepokorne ali izdajice z globo ali s smrtjo. Krvnik se določi z žrebom. Kdor je iz društva izključen, ostane brez časti do smrti ter ga preganjajo večno. Ako se kazni ne more izvršiti na kaznencu, trpe zato njegovi sorodniki. To so glavne določbe te tatinske in roparske družbe. Uboga Italija je polna takih društev. Mafija in anarhija sta dobili novo tovarišico.

* **Strašna najdba.** Dva mladeniča, ki sta šla blizu Lyona loviti ribe, sta našla v visoki travi trdo napolneno vrečo. Jeden je sunil vrečo z noge, a pokazala se je kri. Vreča je bila povezana z vrstico. Ko sta jo prerežala, so skočile iz vreče, kakor žive, človeške noge. Mladeniča sta bežala v Lyon na policijo. Ta je dognala, da je v vreči 18letno mrtvo dekle brez vsake obleke. Obraz je imela čisto razrezan in tudi po životu je imela vse polno ran. Zaprl so nekega 40letnega delavca Dulaca, ki je bil znan kot „don Juan“. Videli so ga z lepo, čedno oblečeno deklico. Dekle je bila pri njem na stanovanju, a potem je izginila. Videli so ga tudi, da je nesel neko vrečo. V njegovi peči pa so našli sežgan ženski slammik.

* **Millionarka — samaritanka.** Bivša igralka in poznejša milijonarjeva žena Ella May Clemmons, ki se je že v Kaliforniji odlikovala kot samaritanka med kužnimi, je sklenila, da pojde v kraje, kjer so kužni in gobovi. Prod nekaj tedni je odpotovala na Kitajsko. Gospa Clemmons je še mlada in izredna krasotica, no, sveta sita.

* **Prebisan tat.** Služabnik pri neki veliki trgovski blagajni v Parizu, kateri je že kakih 30 let v tej službi, je bil nedavno na jako prebrisan način opeharjen. Dobil je naročilo, da dvigne pri banki Chekindoux 7000 fr. To svoto je sprejel v velikih bankovcih po 1000 frankov, katere je spravil v listnico ter odšel. Še predno je prišel na cesto, začuje za seboj hojo. Ko se obrne, zapazi lepo opravljenega mladeniča s peresom za ušesom, ki ga je prosil, naj se vrne v banko, ker mu je blagajnik slučajno odšel bankovce, kateri niso bili prej po številkah registrovani. Služabnik se je res vrnil z mladeničem v banko, kjer se je mladenič vedel, kakor bi bil res ondi nameščen. Šel je namreč za ograjo in prosil služabnika, naj mu izroči bankovce, da jih nese blagajniku, da mu jih zamenja. Služabnik je res mislil, da je mladenič blagajniku podrejen uradnik, in mu je dal bankovce. Skoro pol ure je čakal, a videl, da se uradniki z vsem drugim pečajo, le njega puste na miru. Zato je začel popraševati po svojem denarju, a nihče ni znal ničesar povedati, ne o denarjih in ne o mladeniču. Zdaj šele je izprevidel, da je bil opeharjen in hitel je na redarstvo, kjer pa je izvedel, da bo mladeniča težavno zasačiti, ker je v času, ko je čakal, napravil več poti in mnogo sprememb izvršil. Neopreznih sluga bode moral morda zdaj še nekaj let služiti, da poplača na ta način izgubljeni denar.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vipava 11. avgusta. Pri danes četrtikrat vršivši se občinski volitvi zmagala je četrtikrat narodnonapredna stranka in sicer soglasno, ker se je obupan in zatiranim klerikalcem število volilcev tako skrčilo, da niso imeli poguma, pokazati se na volišča. Ako se bo klerikalcem in vladi zljubilo, pripravljeni smo tudi še na peto zmagovito volitev. Topovi grme, klerikalci ječe...

Budimpešta 11. avgusta. Danes je v Stolnem Belem Gradu umrl škof Stejner.

Reka 11. avgusta. Tukajšnja policija je aretovala nekega laškega anarhista, na katerega jo je opozorila policija v Ankoni. Policija sodi, da so laški anarhisti položili dinamit na relse električnega tramvaja, da bi z velikim atentatom demonstrirali zoper žalovanje po Umbertu.

Rim 11. avgusta. Kralj Viktor Emanuel je danes prisegel na ustavo. Potem so bili senatorji in poslanci zapriseženi.

Beligrad 11. avgusta. Vest, da je bil bivši regent, general Belimarković radi žaljenja kraljice aretiran, je do cela izmišljena.

Dunaj 11. avgusta. Avstrijsko bo v generalnem štabu združene inozemske armade na Kitajskem zastopal polkovnik Vojčik.

Bruselj 11. avgusta. Belgija pošlje 1200 mož s 30 častniki in 20 topovi na Kitajsko.

London 11. avgusta. Iz Kantona je odšlo 3000 črnoprporščakov na sever, da se združijo z glavno kitajsko armado.

London 11. avgusta. General Buller je s svojo armado včeraj prekorčil reko Vaal.

Narodno gospodarstvo.

— **Dobavni razpis.** C. kr. trgovinsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici, da se bo dne 6. septembra t. l. dopoludne ob 11. uri v poslopij kraljevega vojnega ministrstva v Bukarestu v svrhu dobave 120.000 metrov platna za bluže in isti dan ob 10. uri dopoludne v svrhu dobave 120.000 metrov platna za podlago pepelnate barve vršila javna dražba. Dotični ponudbeni pogoji se lahko upogledajo vsak delavnik med 9.—12. uro dopoludne v navedenem ministrstvu.

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospica Vida „tam pod goró“ 6 K 4 vin., katere so vsled njene inicijative položili na žrtvenik domovine štirje „vandrovčki“. — Živeli!

XXXIII. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos	18870 K 95 vin.
Sarajevski Slovenci, skupilo za razglednice pri šaljivi pošti na zabavnem večeru	13 „ 20 „
Mr. John Sholar v Gates, Minesota Amerika	4 „ 88 „
Tauzer Kristan nabral v veseli družbi pri „zlati ribi“ v Ljubljani	6 „ 28 „
Pahor Lavoslav pošlje zbirko nabrano od Dragotine Modičeve, Ljud. Sevarja, P. Repiča	4 „ — „
Merzel Ivan iz Vodmata po Avg. Drukarju	10 „ — „
Pri Putrihu zbrani „radikalni Slovenci“	10 „ 32 „
Lekšan Andrej na Reki nabral med tamošnjimi Slovenci	35 „ — „
kateri so darovali: D. Vilhar 5 K. And. Vidmar 4 K. A. Lekšan 3 K. A. Lekšan ml., Mimi Lekšan, Ant. Wolf, Fr. Bulc, And. Mramor, Leop. Možina, Iv. Valenčič po 2 K. — Fr. Kobe, Mih. Papež, Jos. Rolih, Al. Hrščak, Jos. Steinfeld, Fr. Mozetič, M. Sovnik, Val. Ahčin, Fr. Šepić po 1 K.	
Sterle Fr. nač. žel. postaje v Zagorju	3 „ — „
Vernik Anica nabrala ob priliki izleta v Podlipo	25 „ — „
Bežek Ema, notarjeva soproga v Zatičini nabrala ob priliki nove maše Potokarjeve	20 „ — „
Žirovnik J. nadič v Št. Vidu nabral od učiteljev abiturijentov z leta 1873, praznujočih svojo 25letnico	20 „ — „
Skupaj	19022 K 63 vin.

Dr. Josip Stare, blagajnik.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

ROHICEV
KISELJAK Jempel-Styria-vrelo
KISLJAK Jempel-Styria-vrelo
KISLJAK Jempel-Styria-vrelo

Fotografski aparati za diletante. Priporočamo vsem, ki se zanimajo za fotografijo, ta zanimajoč sport, ki se ga vsakdo lahko nauči, od 1. 1884. obstoječo specialno hišo fotografskih potrebščin firme A. MOLL, c. in kr. dvorni dobavitelj, DUNAJ, Tuchlauben 9, ter da pregledajo njen ilustrovani cenik, ki se na željo pošilja brezplačno. (11—13)

Kosmin ustno vodo rabi zaradi njenega konservirajočega učinka na zobe vsak dan najvišja gospoda, kar potrjujejo lastnoročni dopisi. Steklenica za 1 gl. služi dolgo časa. Glavna zaloga: Anton Krisper v Ljubljani.

4 (1212—1)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 9. avgusta: Fran Selan, delavec, 58 let, Karlovska cesta št. 7., jetika. — Leopold Celarc, delavec sin, 9 mes., Streliške ulice št. 15., akutni črevesni katar.

Dne 10. avgusta: Helena Palter, zasebnega uradnika žena, 28 let, Tržaška cesta št. 12., vsled raka.

V deželni bolnici:

Dne 7. avgusta: Matija Križnik, kajzar, 59 let, oslabljenje srca. — Marija König, delavka, 70 let, srčna hiba.

Dne 9. avgusta: Anton Pregel, strugar, 68 let, srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 506.2 m. Srednji sračni tlak 756.0 mm.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
10.	9. svečer	733.9	18.9	sl. jvzhod	skoro jas.	120 mm.
11.	7. jutraj	737.2	12.3	sl. szahod	oblačno	
	2. popol.	738.6	16.9	sr. jvzh.	pol. oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura 18.5°, normale: 19.3°.

Dunajska borza

dne 11. avgusta 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.75
Skupni državni dolg v srebru	97.25
Avstrijska zlata renta	116 —
Avstrijska krona renta 4%	97.50
Ogrska zlata renta 4%	115.25
Ogrska krona renta 4%	90.60
Avstro-ogrski bančni delnice	1700 —
Kreditne delnice	664.50
London vista	242.80
Nemški drž. bankovci na 100 mark	118.50
80 mark	23.69
80 frankov	19.33
Italijanski bankovci	90.35
C. kr. cekini	11.41

Zahvala.

Za sočutje ob smrti blagorodnega gospoda

Karola Obresa

c. kr. poštarja in posestnika na Vrhniki

ter za mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku izrekajo najtoplejšo zahvalo

(1825) žalujoči ostali.

Vrhnika, dne 10. avgusta 1900.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja o britki izgubi ljubljene očeta, oziroma tasta, deda, brata in strica, gospoda

Ivana Demšar-ja

kakor tudi za obilo spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo slavnj požarni branbi železniški, vsem prijateljem in znancem najsrčnejšo zahvalo.

V Železnikih, 10. avgusta 1900.

(1618) Žalujoči ostali.

Glavna zaloga za Kranjsko:

MIHAEL KASTNER

v Ljubljani. (573—42)

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravno
alkalična kislina

najboljša zdravilna in osvežujoča pijača, ki se je vedno dobro obnesla pri želodčnih in črevesnih boleznih, pri boleznih ledic in mehurja, in jo priporočajo najodličnejši zdravniki kot bistveno podpiralno sredstvo pri Karlovarških in drugih kopalnih zdravljenjih, kakor tudi po rabi teh toplic in za nadaljno zdravljenje. (36—5)

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Prodajalnice

ena manjša se takoj, ena večja pa za 1. nov. t. l. odda. (1628—1)

Več se poišve pri hišnem gospodarju v Truber-jevih ulicah št. 2, II. nadstropje.

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali, vsprejme se takoj v modni trgovini (1592—2)

J. S. Benedikt v Ljubljani.

Poštna upraviteljica

vsprejme se takoj.

Ponudbe na c. kr. poštni urad v Srednji vasi v Bohinju. (1589—3)

Mesečna soba

s posebnim uhom odda se takoj.

Kje? pove iz prijanosti trgovina na Sv. Jakoba trgu št. 5. (1627—1)

Lepo stanovanje

v II. nadstropju s 4 sobami in pritliklinami se odda za novemberski termin.

Istotam se odda tudi (1620—1)

delavnica ali skladišče.

Natančneje pove Vodnik, kamnosek, v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

Gostilna

(sedaj Vipavska zadruga) na Bregu h. št. 1 se odda z gostilniškimi prostori in stanovanjem za gostilničarja

s 1. novembrom t. l. v najem.

Več se izve pri hišni tamkaj. (1554—4)

Holandsko-ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

16. avgusta Rotterdam 4.30 dopoldne.

23. avgusta Maasdam 12.30 popoldne.

30. avgusta Potsdam 4.00 popoldne.

6. sept. Statendam 11.00 dopoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,

Potsdam 12.500 ton. (1291—7)

Cene v prvi kajiti od 360 K naprej iz prista-

drugi kajiti od 216 K } nišča

III. razred 185 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;

za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.

Avstr. podružnice v Brnu, Inomestu in Trstu.

Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovejšem sistemu in z najboljšimi stroji ter priporoča vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti surovo maslo po najnižjih cenah in v najboljše kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru.

Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno združno slovensko podjetje.

Za načelstvo:

Franjo Petsche, ravnatelj.

(1179—9)

Tamburice

nove, skoro za popolen zbor, se
tako po primarni ceni prodajo.

Kupci naj se oglašajo pri J. Tosti-Ju,
gostilna „pri Virantu“ v Ljubljani. 1423-3

Album slovanskih napevov za citre.

Skrbno odbrana zbirka najlepših narodnih
in priljubljenih umetnih pesmi s podstavljenimi
slovanskimi besedami in točnim nemškim prevod-
om istih. — Tretja kritično pregledana, obče
priznana kot najzgodnejša in najvrednejša
izdaja slovanskih napevov za citre. Osebnostni efekti
prirejani dražestni napevi te zbirke pisani so
vsi v kolikor mogoče lahkem slogu. Najpriklad-
nejše darilo za vsacega plemeniti slovanski na-
rodni svoji glasbi naklonjenega prijatelja citre
ob kateri koli svečanostni priliki. Cena izdaje
v zvezkih po 50 vinarjev, v brošurah 100 strani
močni knjigi, obsegajoči 85 pesmi 5 kron, s pošto
40 vinarjev več. Zaznamek vsebine pošilja brez-
plačno zaloga učil in muzikalij za citre: Josip
Sorg, Dunaj, III., Gerlgasse 18. (1610—1)

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga iz Trbiča.** Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Isli, Solnograd, Zell ob jezernu, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. jutraj osebni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osebni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osebni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezernu, Inomost, Bregenc, Carib, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osebni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kotevju.** Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiča.** Ob 5. uri 15 m. jutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Lince, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. jutraj osebni vlak iz Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Cariba, Bregence, Inomosta, Zella ob jezernu, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novoga mesta in Kotevja.** Osebni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

V nedeljo, dne 12. avgusta t. l.

priredi

tamburaški zbor „Krim“

viško-glinške čitalnice

na vrtu g. Trauna na Glineah

veliki

tamburaški *

* * * koncert.

Ker so na vspehu nove tamburaške točke, srečkanje, šalji pošta in komični prizor, pričakovati je mnogobrojne udeležbe.

Pri neugodnem vremenu vrši se koncert v prostornem salonu.

Ne kupujte več

gotovega kisa!

Gotov kis je mnogokrat vsled ležanja pokvarjen ali iz slabega blaga izdelan, torej istotako neokusen kakor zdravju škodljiv. Izdelajte svoj kis sami iz kisove esence „Vinacet“ z navadnim zalitjem vode! Takov Vinacet-kis je bakterij prost in nepokvarljiv, ne trpi vsled kuhanja, ima jednako fin duh in okus in je navzlic tem prednostim ceneji od gotovega kupljenega kisa (po tem kakor je močen 10—15 vin. liter).

Vinacet se dobiva v trgovinah z delikatesami in kolonialnim blagom in v drogerijah po ceni K 1.— za 1/2 litera, litera steklenico in K 3.— za 1/2 litera, litera steklenico. Na prodaj ga imata v Ljubljani: J. Buz (1887) zollni in J. C. Fraumseiss. (1)

Stanovanje

obstoječa iz 2 sob, kabineta, kuhinje, toaletne, kopalnice, kletje itd. se za 1. november t. l. odda.

Več se poizve pri hišnem gospodarstvu v Slovenskih (Parah) ulici št. 12, II. nadstropje. (1629—1)

Uradno dovoljena (1623)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. F. I. U. X

Gospodske ulice št. 6

priporoča in namešča

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj.

Natančneje v pisarni.

Proda se iz proste roke jednonadstropna hiša

z lepim, ravno kupljenim vrtom; jako pri-
pravna je za kakega upokojenega gospoda
ali tudi trgovca, ker stoji hiša na križišču
več cest, in je v nji trgovina z mešanim
blagom in mala tobačna zaloga. (1621—1)

Več se poizve pri Andreju Leskovcu,
posestniku v Škofji Loki.

Mesne konserve

juhine konserve

prepečenec
cognac

(1228—13)

za potnike, lovce in turiste

se dobivajo pri

Rudolfu Kirbiseh-u

Ljubljana, Kongresni trg.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kurjim oče-
som, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahte-
vajte Luser-jev obliž
za turiste
po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (485—21)

Zdravilišče v visokih Alpah.

Levico
(500 m)

Vetriolo
(1500 m)

Južno Tirolsko.

Arzenasti, železnati zdravilni vrelci priznani
izbornega uspeha proti krvnim, živčnim in žen-
skim boleznim. Levico-arzenasta voda se dobi
v vseh lekarnah (641—10)

Imeniten zdraviliški
zavod I. vrste.

(Po leti in po zimi odprt.)

Krasna lega, milo podnebje, najmodernejši
komfort, zdravljenje s pitjem in kopanjem, druž-
binske in športne zabave.

Železniška postaja Valsuganske železnice
jedno uro od Tridenta. Direktna zveza z brzo-
vlaki na vse strani in od vseh strani. Prospekte
itd. pri potovalnih pisarnah in v ravnateljski pi-
sarni v Charlottenburgu (Berlinerstrasse 33) in v
Levico (južno Tirolsko).

Brzojavna adresa: Polly, Levico.

dr. Polly-Polacsek
glavni ravnatelj.

Naznanilo.

Usojava si naznanjati p. n. občinstvu,
prijateljem in znancem, da sva 1. dne
avgusta t. l. prevzela staro, dobro
znano

gostilno „pri Šiken“
v Vegovih ulicah št. 9

kjer bodeva točila pristna dolens-
ka in druga naravna vina iz
Grazarjevih kletij ter vedno
sveže pivo.

Ukusna mizla in gorke jedilja
dobé se vsak čas.

Naročila na opoludanski obed
in večerje se vsprejme.

Za mnogobrojni obisk prosiva in va-
biva z veselostovanjem (1588—2)

Francka in Anton Novak.

Hiša.

hlev za 6 konj, tri šupe, pod,
velike podstrešje, veliko dvo-
gledje, dve kletvi in travnik se
da v najem s 1. januarjem 1901 l.

Kje? pove upravništvo „Slovenskega
Naroda“. (1619—1)

Pekarija

na deželi blizu Celja

jako dobro poslujoča, se proda jako po-
ceni z zemljišči ali brez njih. (1507—5)

Pojasnila daje iz prijaznosti gospod
Ivan Strašek v Celju, Glavni trg št. 4.

Opeka vseh vrst!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu nazna-
niti, da sem v svojo

opekarno

uvredel delovanje

s parno silo

in da izdelujem vsakovrstno

opeko za stavbe,

zarezo opeko (Strangfalzziegel),
stisnjeno strešno opeko (Dach-
pressziegel) itd. itd.

Za trdnost opeke zoper vremenske vplive
prezvam posebno jamstvo.

Priporočam svoje izdelke vsem gg. stavbe-
nikom in drugemu občinstvu, zagotavljam naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Ludovik Herzmann

(1234-10)

opekarna s parno silo.

Št. 9218.

Naznanilo.

Zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov
ostane deželna blagajna kranjska, Turjaški trg št. 3,
od 16. do vštetega 18. avgusta t. l. strankinemu pro-
metu zaprta.

Deželni odbor vojvodine Kranjske v Ljubljani,

dne 2. avgusta 1900.

Št. 206/Pr.

Razpis služeb.

(1630—1)

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je stalno popolniti službo **mestne blagajne kontrolorja** s prejemki IV. činovnega razreda, to je z letno plačo 2200 kron, z dejalnostno doklado 400 kron in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 kron; eventualno službi **knjigovodskega ali pa blagajničnega oficijala** s prejemki V. činovnega razreda, to je z letno plačo 1760 K, z dejalnostno doklado 360 kron in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 160 kron; eventualno tudi službi **knjigovodskega ali pa blagajničnega asistenta** s prejemki VI. činovnega razreda, to je z letno plačo 1350 kron, z dejalnostno doklado 300 kron in s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 150 kron; konečno eventualno tudi službo **magistratnega pisarniškega praktikanta** z letnim adjutom 960 kron.

Za podelitev služeb pri mestni blagajni in pri mestnem knjigovodstvu zahteva se v smislu § 8 službene pragmatike dokazilo o uspešno dovršeni nižji gimnaziji ali pa nižji realki in pa o uspešno napravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pa pri vsprejemu daje prosilcem, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zrelostnim izpitom, ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim uspehom.

Praktikantje se vsprejemajo tudi brez izpita iz državnega računarstva, morajo pa ta izpit najpozneje v teku enega leta po vsprejemu popolniti, sicer se jih sme iz službe odpustiti.

Zaprisežejo se šele potem, ko izpolnijo ta pogoj; o svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost.

Povišba ali napredovanje sta pred uspešno prebitim izpitom nedopustna.

Blagajničnemu osebju je v smislu veljavnih določil ob imenovanju položiti kavcijo v znesku stalne letne plače.

Za namestitve v pisarniški službi se od prosilca zahteva, da je z dobrim uspehom dovršil nižjo gimnazijo, nižjo realko ali pa kak drug zavod iste vrste, in pa, da si je splošno usposobljenost za ta poklic zadobil z večletno prakso v kakej državni, deželni, občinski ali kaki zasebni pomožni pisarni, in da se o tem izkaže z ugodnimi izpričevaji.

Prednost se daje prosilcem, ki se izkažejo s srednješolskim zrelostnim izpričevalom ali pa z zrelostnim izpričevalom kakega drugega zavoda iste vrste.

Prosilci za jedno zgoraj omenjenih služeb morajo svoje s potrebnimi dokazili opremljene prošnje pri predsedstvu mestnega magistrata vlagati najpozneje do dne 31. avgusta t. l.

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se pri oddaji služeb ne bodo vpoštevale.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 9. avgusta 1900.

Mlad podobar

ki je zmogel ornamente rezlati in sploh
pri cerkvenem delu pomagati, se takoj
vsprejme pri (1576—3)

Alojziju Pregar-ju v Celovcu.

Gospodje

se vsprejmejo na hrano.

Istotam je oddati

lepo mesečno sobo.

Natančneje se izve na Starem trgu št. 34,
I. nadstropje. (1626)

Prodajalnica

s stanovanjem in delavnico v Židovski
ulici št. 6 se takoj ali pa za 1. no-
vember t. l. odda. (1616—1)

Pismene ponudbe sprejme g. Franc
Jonke, sekvester, Kongresni trg št. 15.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v špecerijski in železninski
stroki. sprejme se takoj.

Ponudbe z referencami na A. Casa-
grande, Ajdovščina (Primorsko). (1587—3)

Dovršen šestošolec

sprejme se kot

(1584—3)

praktikant

v lekarno A. Šušteršiča v Krškem.

Priden komi

dober prodajalec se sprejme takoj v večji
trgovini na Dolenskem. (1624—1)

Ponudbe pod „št. 1901“ upravništvu
„Slov. Naroda“. (1497—1)

Proda se

dobro vpeljana trgovina z meša-
nim blagom, ki se nahaja v prav
prijaznem mestu Spod. Štajerske. Dnevni promet
80—100 kron. Proda se tudi veliko vina, piva,
premoga, špecerije, vse po ugodni ceni, da se
lahko začne z malim premoženjem.

Naslov se izve pod „sreča“ pri
upravištvu „Slov. Naroda“. (1497—1)

Razglas.

Državno vojno ministrstvo namerava v priloženem seznamu navedene oblačilne in opravne predmete iz usnja, ki predstavljajo 1/4 avstrijski industriji pridržane kvote normalne potrebe za l. 1900., dobivati od malih obrtnikov.

Kot pravilo imajo veljati ponudnikom dotičnih dajatev sledeče določbe:

1. Ponudbe za prevzete take dajatve smejo se vložiti le od mojstrov, ki stalno bivajo v Avstro-Ogrski in so z obrtnim listom obrtniške oblasti pooblašteni, da smejo dotično obrt samostojno izvrševati.

2. Vsak tak mali obrtnik se lahko udeleži te dajatve, bodisi kot ud obrtne zaveze, ki je pristojna in obstaja na podlagi obrtnega reda, ali kot ud na podlagi zakona z dne 9. aprila 1873, drž. zak. št. 70, ustanovljene obrtne in produktivne zadruge čevlarskih (jermenarskih in sedlarskih) mojstrov.

V obeh slučajih se ima vložitev ponudbe zgoditi posredovanjem dotične zadruge, v katero svrhu mora poslednja vložiti ponudbo, sestavljeno po obrazcu A, ter priložiti seznam, izdelan po obrazcu B.

V seznamu po vzorcu B, ki se ima priložiti ponudbi se smejo imenovati ne vsi, nego samo oni člani zadruge, ki se res hote udeležiti pri dajatvi.

Ako pripadajo obrtni zadrugi razun čevlarskih mojstrov tudi jermenarski itd. mojstri, mora zadruga za čevlarske mojstre, kakor tudi za druge mojstre vložiti posebno ponudbo in seznam.

3. Oblastvena potrdila, katera je doprinesiti dobavnim ponudnikom o njih opravičenosti (točka 1.) na ponudbah (seznameh), so istotako razvidna iz obrazca B. Na ponudbe (sezname), v katerih ni tega potrdila, se ne bode oziralo.

4. Mali obrtniki, ki pripadajo kaki zavezi kot člani, ne smejo tudi hkratu posamezno oferirati.

5. Ponudbe, previdene s kolkom 1 K, naj se vpošljejo najkasneje do 15. oktobra 1900. l. ob 12. uri popoldne oni trgovinski in obrtni zbornici, v katere področju bivajo mali obrtniki (obrtne zadruge).

Na ponudbe, ki prepozno prihajajo, ali če se pošljejo telegrafičnim potom, se ne bode ozir jemal.

6. Jamščine (kavcije) ni treba polagati, vzorcev za poskušnjo ni treba pošiljati.

7. Razdelitev dobavnih del je prepustilo c. kr. državno vojno ministrstvo c. kr. trgovinskemu ministrstvu, katero bode s posebnim ozirom na dobavno zmoglost ponudnikov, oddalo vso dobavno množino splošno po skupnem številu za dobavo se oglašivih malih obrtnikov v razmeri k razpisani dobavni količini.

Pri obutalu si c. kr. trgovinsko ministrstvo pridržuje, določevati vrsto in velikostne razrede obutal, ki jih imajo oddati pojedini mali obrtniki (zaveze), in sicer pri naročevanju samem. Zatorej naj se gotove vrste (čevlji, lahki čevlji, na pol škornje, škornje, čizme) in velikostni razredi ne ponujajo.

Lahki čevlji se bodo le takim ponudnikom odkazali, kateri v ponudbi posebno izjavljajo, da tudi te vrste obutalo sprejmo v dajatev.

8. Vrste, ki se imajo dajati, morajo biti izdelane od dotičnih malih obrtnikov, katerim se je dajatev naročila, v lastni delavnici (eventuelno) v delavnici, katero je zadruga ustanovila za skupni račun dajateljih zadrugnikov.

Odstop (cesija) dajatev, ki se je komu naročila, drugim osebam, bodisi proti plačilu ali brezplačno, ni dovoljen in bi imel za posledico, da se dotične vrste popolnoma izključijo od prevzetja.

C. kr. trgovinsko ministrstvo si pridržuje, da po inšpekcijah dožene, se li dobavna naročila niso oddala neopravičenim.

9. Za orientovanje o razmerah glede cen naj služi pridejani seznam; višje cene kot tu navedene se ne morejo nikomur dovoliti.

10. Oddajalni kraji in oddajalni roki za naročene vrste naznanijo se takrat, ko se bode prisodila komu dajatev, to bode meseca januarja 1901. l.

Načelno je oddajalno mesto ono monturno zalagališče, ki je najbližje prebivališču dotičnega zalagatelja.

Oddajalni roki padejo v čas od 1. maja do 31. avgusta 1901. leta.

Da se oddajanje kolikor možno olajša, ustanovila se bodo, ako bi kazalo, za male obrtnike iz krajev, ki so posebno oddaljeni od monturnega zalagališča, bližje ležeča prevzemališča.

Za tovrstne pošiljate, adresovane na kako monturno zalagališče (ozir. pri vnanjih prevzemališčih na mont. prevz. komisijo v...) imajo mali obrtniki, če so se dajalni predmeti kot po vzorcih izdelani res prevzeli, olajšavo vojaškega železniškega tarifa.

11. Vse vrste, ki se imajo oddajati, morajo tako glede kakovosti materiala, kakor glede oblike dimenzij, (pri obutalih glede vnanje, kakor tudi notranje dimenzije dotične velikostne vrste, teže in konfekcije popolnoma odgovarjati eraričnim

Na Dunaju, dne 27. julija 1900.

uzorcem, ki leže pri monturnih upravnih zavodih. Ti vzorci z opisom in črtežem in k obutalom tudi prikrojevalne patrone so vsakomur na vpogled pri monturnih zalagališčih št. 1 v Brnu, št. 3 v Gradcu in št. 4. na Dunaju (v Kaiser-Ebersdorfu), oziroma se od tam lahko naroče proti plačilu.

Glede vložka trstenine (Rohrplattenstoff) se opozarja posebno na dotično opazko v seznamu.

Čevlarski mojstri jednega kraja, ki se hočejo natančneje informirati o izgotavljanju vojaških obutal po vzorcih, lahko iz svoje srede jednega mojstra odpošljejo v bližnje monturno zalagališče, ki mu bode dalo dotične potrebne informacije.

12. Dovoljeno je, posluževati se strojev. V vsakem slučaju pa morajo biti obutala vseskozi šivana. Za šivanje podplatov s strojem se ne smejo uporabljati taki z zadnjim šivom (Stepstich).

Ako se pete obutal pritrjajo z medenimi vijaki ali železnimi žebliči ne smejo njih špice predreti notranjega podplata, istotako ne smejo kanulne žbice, s katerimi se pritrija spodnji podplat presegati istega. Spodnji podplat se ne sme odločiti in mora biti vzorcem vsaj jednak. Medeni vijaki se ne smejo uporabljati za pritrjevanje podplatov.

13. Glede vizitacije oddanih obutal se opomni, da se najpreje notranja kakovost preiskuje na ta način, da razpara jeden odstotek (najmanj jeden par) vsake oddajalne partije častnik, ki jo bode prevzel.

Če se ni pri tej preiskavi kaj pomanjkljivega pokazalo, preiskovala se bode vsa partija, ne da bi se dalje paralo.

Če bi pa bilo kaj pomanjkljivega, kar se tiče notranje kakovosti, iz česar bi brezdvomno sledilo, da obutala ne odgovarjajo vsem propisom, potem se takoj vsa partija odkloni. Če bi pri prvi preiskavi bilo kakega dvoma, da li odgovarjajo preiskovana obutala vzorcem, preiskovalo se bode dvojno, eventuelno trojno odstotno število (najmanj pa dva ali tri pare čevljev).

Pri poskuševalnem razparanju se, če ni nikakih pomislekov proti vzprejetju, razparani komadi na erarične stroške zopet popravijo. Inače se ti komadi razparani, kakor so, vrnejo zalagatelju, kateremu potem ne pristaja pravica do odškodnine.

Vojaška in jahalna oprava pregledovala se bode vsak komad posebe.

14. One vrste, glede katerih se je pri vizitaciji izkazalo, da niso narejene po vzorcih, ali katere so se doposlele stoprav potem, ko je potekel rok za oddajanje, se ne bodo vzprejemala.

15. Če misli kak mali obrtnik (zaveza), da odklonitev kake vrste ni utemeljena, je upravičen prositi za nepristransko komisijo. Dotična prošnja naj se vložijo najkasneje v 14 dnevih od dneva odklonitve pri onem vojnem teritorialnem (kornem) poveljništvu, v katerega področju se nahaja monturno zalagališče (oddajalno mesto), ki je dotične vrste odklonilo.

Pomanjkljive vrste blaga, glede katerih dobavitelj ne izjavi takoj, da se neče sklicati na nepristransko komisijo, naj prevzemalni organi zapró, ter jih izroče dobavitelju še le, ko je oddal tako izjavo, ali če ni v omenjenem času prosil za nepristransko komisijo.

Nepistranska komisija, ki jo ima sklicati omenjeno vojno teritorialno (korno) poveljništvo, obstoji iz jednega štabnega častnika vojske kot predsednika, z dveh stotnikov (ritmojstrov) vojske, iz jednega uradnika vojne intendacije in iz treh zvedencev civilnega stanu, od katerih jednega določi zalagatelj, jednega monturno zalagališče (odnosno intendacija, v katere področju leži dotična prevzemna postaja) in jednega trgovsko sodišče vsled prošnje vojnega, teritorialnega (kornega) poveljništva.

Če trgovinskemu sodišču ni možno, imenovati zvedenca, ondu ima vojno-teritorialno (korno) poveljništvo naprositi dotično trgovsko in obrtno zbornico, da deleguje zvedenca.

Nepistranska komisija ima razsojati, so li predložene vrste blaga izgotovljene po vzorcih (točka 11 in 12); takih vrst blaga, ki ne vstrezajo v vseh delih eraričnim vzorcem in popisom, torej nepristranska komisija na nikak način ne more prevzeti.

Sodba, katero izjavi večina vseh članov razsodišča glede vzprejetja ali odklonitve vrst na temelju dajateljevih pogojev, se ima smatrati za končno odločitev, proti kateri ni nobene pritožbe ne administrativnim, ne pravnim potom.

Stroški nepristranske komisije zadenejo v slučaju, če je komisija spoznala, da ni moči nobenih njej predloženih vrst vzprejeti, zalagatelja, v protivnem slučaju, to se pravi, če se vse vrste sprejmo, pa vojaški erar.

Če pa je bilo spoznano, da samo jeden del predloženih vrst ni za rabo, potem ima zalagatelj od skupnih stroškov nepristranske komisije trpeti samo tisto svoto, katera odgovarja oddajalni vrednosti dotičnih vrst, glede kojih se je izreklo, da niso za vzprejetje.

Seznam

o zalagalnih vrstah in o zalagalnih cenah.

Število in nazvanje zalagalnih vrst				Jednotna cena				Število in nazvanje zalagalnih vrst				Jednotna cena				
				v številkah		v pismenih						v številkah		v pismenih		
						K	h							Kron	helerjev	K
parov gotovih	čevljev	5.	10	53	deset	triinpetdeset	394	škornjev	5.	18	10	osemnajst	deset	18		
		6.	10	30	deset	trideset	499		6.	17	97	sedemnajst	sedemindevdeset	17		
		7.	10	26	deset	šestindvajset	633		7.	17	88	sedemnajst	oseminosemdeset	17		
		8.	10	16	deset	šestnajst	754		8.	17	80	sedemnajst	osemdeset	17		
		9.	9	91	devet	enaindevdeset	813		9.	17	20	sedemnajst	dvajset	17		
		10.	9	96	devet	šestindevedeset	853		10.	17	18	sedemnajst	osemnajst	17		
		11.	9	63	devet	triinšestdeset	600		11.	17	—	sedemnajst	—	17		
		12.	9	59	devet	devetinpetdeset	380		12.	16	94	šestnajst	štiriindevetdeset	16		
		13.	9	48	devet	oseminštirideset	240		13.	16	89	šestnajst	devetinosemdeset	16		
		5.	7	71	sedem	enainšedemdeset	112		5.	18	42	osemnajst	dvainštirideset	18		
		6.	7	59	sedem	devetinpetdeset	144		6.	18	29	osemnajst	devetindvajset	18		
		7.	7	57	sedem	sedeminpetdeset	157		7.	18	21	osemnajst	jedenindvajset	18		
		8.	7	47	sedem	sedeminštirideset	197		8.	18	12	osemnajst	dvanajst	18		
	9.	7	37	sedem	sedemintrideset	197	9.	17	44	sedemnajst	štiriinštirideset	17				
	10.	7	35	sedem	petintrideset	223	10.	17	41	sedemnajst	jedeninštirideset	17				
	11.	7	16	sedem	šestnajst	187	11.	17	24	sedemnajst	štiriindvajset	17				
	12.	7	10	sedem	deset	164	12.	17	17	sedemnajst	sedemnajst	17				
	13.	7	06	sedem	šest	99	13.	17	13	sedemnajst	trinajst	17				
	5.	14	08	štirinajst	osem	5150	komadov	Jermenov za hlače *)				—	39	—	devetintrideset	
	6.	13	95	trinajst	petindevedeset	4805		Telečakov	brez nosil in brez tornistrske igle **)				11	01	jednajst	jeden
	7.	13	86	trinajst	šestinoosemdeset	58			za sanitetno četo				9	81	devet	jedeninosemdeset
	8.	13	78	trinajst	oseminšedemdeset	205			za tehnične čete				10	63	deset	triinšestdeset
	9.	13	24	trinajst	štiriindvajset	91		Telečak za nosilce pionirskega orodja **)				11	08	jednajst	osem	
	10.	13	21	trinajst	enaindvajset	189		Orodni tornister brez nosila in brez torn. igle				7	27 ¹⁰	sedem	sedemindevajset ¹⁰ / ₁₀	
11.	13	04	trinajst	štiri	164	Nosilo za orodni tornister				2	61	dve	jedeninšestdeset			
12.	12	97	dvanajst	sedemindevetdeset	5084	Nosilo za telečak				2	75	dve	petinšedemdeset			
13.	12	93	dvanajst	triindevedeset	115	Usnjeni ovoj za tornistrsko nosilo				—	24	—	štiriindvajset			
lahkih čevljev	velikostnega reda	5.	10	53	deset	triinpetdeset	394	parov gotovih	čizem	5.	18	10	osemnajst	deset	18	
		6.	10	30	deset	trideset	499			6.	17	97	sedemnajst	sedemindevdeset	17	
		7.	10	26	deset	šestindvajset	633			7.	17	88	sedemnajst	oseminosemdeset	17	
		8.	10	16	deset	šestnajst	754			8.	17	80	sedemnajst	osemdeset	17	
		9.	9	91	devet	enaindevdeset	813			9.	17	20	sedemnajst	dvajset	17	
		10.	9	96	devet	šestindevedeset	853			10.	17	18	sedemnajst	osemnajst	17	
		11.	9	63	devet	triinšestdeset	600			11.	17	—	sedemnajst	—	17	
		12.	9	59	devet	devetinpetdeset	380			12.	16	94	šestnajst	štiriindevetdeset	16	
		13.	9	48	devet	oseminštirideset	240			13.	16	89	šestnajst	devetinosemdeset	16	
		5.	7	71	sedem	enainšedemdeset	112			5.	18	42	osemnajst	dvainštirideset	18	
		6.	7	59	sedem	devetinpetdeset	144			6.	18	29	osemnajst	devetindvajset	18	
7.	7	57	sedem	sedeminpetdeset	157	7.	18	21	osemnajst	jedenindvajset	18					
8.	7	47	sedem	sedeminštirideset	197	8.	18	12	osemnajst	dvanajst	18					
9.	7	37	sedem	sedemintrideset	197	9.	17	44	sedemnajst	štiriinštirideset	17					
10.	7	35	sedem	petintrideset	223	10.	17	41	sedemnajst	jedeninštirideset	17					
11.	7	16	sedem	šestnajst	187	11.	17	24	sedemnajst	štiriindvajset	17					
12.	7	10	sedem	deset	164	12.	17	17	sedemnajst	sedemnajst	17					
13.	7	06	sedem	šest	99	13.	17	13	sedemnajst	trinajst	17					
5.	14	08	štirinajst	osem	5150	komadov	Jermenov za hlače *)				—	39	—	devetintrideset		
6.	13	95	trinajst	petindevedeset	4805		Telečakov	brez nosil in brez tornistrske igle **)				11	01	jednajst	jeden	
7.	13	86	trinajst	šestinoosemdeset	58			za sanitetno četo	9	81	devet	jedeninosemdeset				
8.	13	78	trinajst	oseminšedemdeset	205				za tehnične čete	10	63	deset	triinšestdeset			
9.	13	24	trinajst	štiriindvajset	91		Telečak za nosilce pionirskega orodja **)				11	08	jednajst	osem		
10.	13	21	trinajst	enaindvajset	189		Orodni tornister brez nosila in brez torn. igle				7	27 ¹⁰	sedem	sedemindevajset ¹⁰ / ₁₀		
11.	13	04	trinajst	štiri	164		Nosilo za orodni tornister				2	61	dve	jedeninšestdeset		
12.	12	97	dvanajst	sedemindevetdeset	5084		Nosilo za telečak				2	75	dve	petinšedemdeset		
13.	12	93	dvanajst	triindevedeset	115		Usnjeni ovoj za tornistrsko nosilo				—	24	—	štiriindvajset		
nizkih škornjev	velikostnega reda	5.	10	53	deset	triinpetdeset	394	parov gotovih	škornjev	5.	18	10	osemnajst	deset	18	
		6.	10	30	deset	trideset	499			6.	17	97	sedemnajst	sedemindevdeset	17	
		7.	10	26	deset	šestindvajset	633			7.	17	88	sedemnajst	oseminosemdeset	17	
		8.	10	16	deset	šestnajst	754			8.	17	80	sedemnajst	osemdeset	17	
		9.	9	91	devet	enaindevdeset	813			9.	17	20	sedemnajst	dvajset	17	
		10.	9	96	devet	šestindevedeset	853			10.	17	18	sedemnajst	osemnajst	17	
		11.	9	63	devet	triinšestdeset	600			11.	17	—	sedemnajst	—	17	
		12.	9	59	devet	devetinpetdeset	380			12.	16	94	šestnajst	štiriindevetdeset	16	
		13.	9	48	devet	oseminštirideset	240			13.	16	89	šestnajst	devetinosemdeset	16	
		5.	7	71	sedem	enainšedemdeset	112			5.	18	42	osemnajst	dvainštirideset	18	
		6.	7	59	sedem	devetinpetdeset	144			6.	18	29	osemnajst	devetindvajset	18	
7.	7	57	sedem	sedeminpetdeset	157	7.	18	21	osemnajst	jedenindvajset	18					
8.	7	47	sedem	sedeminštirideset	197	8.	18	12	osemnajst	dvanajst	18					
9.	7	37	sedem	sedemintrideset	197	9.	17	44	sedemnajst	štiriinštirideset	17					
10.	7	35	sedem	petintrideset	223	10.	17	41	sedemnajst	jedeninštirideset	17					
11.	7	16	sedem	šestnajst	187	11.	17	24	sedemnajst	štiriindvajset	17					
12.	7	10	sedem	deset	164	12.	17	17	sedemnajst	sedemnajst	17					
13.	7	06	sedem	šest	99	13.	17	13	sedemnajst	trinajst	17					
5.	14	08	štirinajst	osem	5150	komadov	Jermenov za hlače *)				—	39	—	devetintrideset		
6.	13	95	trinajst	petindevedeset	4805		Telečakov	brez nosil in brez tornistrske igle **)				11	01	jednajst	jeden	
7.	13	86	trinajst	šestinoosemdeset	58			za sanitetno četo	9	81	devet	jedeninosemdeset				
8.	13	78	trinajst	oseminšedemdeset	205				za tehnične čete	10	63	deset	triinšestdeset			
9.	13	24	trinajst	štiriindvajset	91		Telečak za nosilce pionirskega orodja **)				11	08	jednajst	osem		
10.	13	21	trinajst	enaindvajset	189		Orodni tornister brez nosila in brez torn. igle				7	27 ¹⁰	sedem	sedemindevajset ¹⁰ / ₁₀		
11.	13	04	trinajst	štiri	164		Nosilo za orodni tornister				2	61	dve	jedeninšestdeset		
12.	12	97	dvanajst	sedemindevetdeset	5084		Nosilo za telečak				2	75	dve	petinšedemdeset		
13.	12	93	dvanajst	triindevedeset	115		Usnjeni ovoj za tornistrsko nosilo				—	24	—	štiriindvajset		

Število in nazvanje zalagalnih vrst				Jednotna cena			
				v številkah		v pismenih	
				K	h	Kron	helerjev
328	garnit.	Uanjati ovoji za tornister-vrečo	—	21	—	jedenindvajset	—
5002		Tornister za naboje**)	6	87 ^{1/10}	—	šest	sedemindvajset
36		Tornister za listine**)	8	32	—	osem	dvaintrideset
514		Tornister za konjico	16	83	—	šestnajst	trinosedemdeset
213		z nabojnačev	15	10	—	petnajst	deset
5756		Pehotni pasovi brez zapone (doslej pasovi brez zapone uz. 1888)	—	98	—	osemindevetdeset	—
42		Pasovi za sanitetno četo (doslej pasovi z zapono)	1	07	—	jedna	sedem
8364		bedala k repetirkam	—	43	—	triinštrideset	—
435		sablje pešva	—	53	—	triinštrideset	—
574		pionirske sablje za nejzdece	—	54	—	štiriinštrideset	—
328		pionirske sablje za jezdece	—	62	—	dvainšestdeset	—
476		Nosilne pripone za pasove pešcev	—	11	—	jednajst	—
853		Pasovi brez karabinske zaponke za konjico*)	1	09	—	jedna	devet
6150		Jermeni za puške	—	71	—	jedeninsedemdeset	—
787		Jermeni za repetirko karabinko	1	38	—	osemintrideset	—
10880		Plaščni jermeni z dvema zaponkama	—	24	—	štiriindvajset	—
984		Plaščni jermeni 45.5 cm dolgi	—	15	—	petnajst	—
984		Plaščni jermeni 55.5 cm dolgi	—	19	—	devetnajst	—
8692		Nabojnače za peštvo 8 mm municiji, brez držala nabojev	2	55	—	dve	petinpetdeset
1082		Nabojnače za konjico 8 mm municiji	1	01	—	jedna	jedna
230		Tobolec za revolver z nosilnim jermenom	3	29	—	tri	devetindvajset
49		Tobolec za revolver brez nosilnega jermena	2	12	—	dve	dvanajst
1312		Sabljeni pasovi	1	73	—	jedna	triinšedemdeset
984		ročni jermeni za konjico	—	69	—	—	devetinšestdeset
80		Opornice za bobnje okovane, brez tobolec za kijčke	2	12	—	dve	dvanajst

*) Od teh je izgotoviti 5%, po 1. in 95%, po 2. velikostni meri.
 **) Za telečake uz. 1888, za tornister za naboje, za orodni tornister, oziroma telečak za nosilce pionirskega orodja in za tornister za listine potrebno trstenino za uložke (Rohrplattenstoff-Einsätze) morajo dotični mali obrtniki dobivati po lastni ceni od dostojnega monturskega skladišča. Ista znaša: za tornister uz. 1888, ali tornister za nosilce pion. orodja — K 74 h
 tornister za naboje 1 " 05^{1/2} " "
 " listine 3 " 08 " "
 " orodje — " 54^{1/10} " "
 Tornistri, za katere so se rabili drugi vložki trstenine, kakor jih daje monturska zaloga, se ne vzprejemajo.
 ***) Od teh je izgotoviti polovico po prvi, polovico pa po drugi velikostni meri.

Obrazec A.

Slavni trgovski in obrtni zbornici v

Kolek 1 K

Ponudba.

Podpisana obrtna zadruga v kronovini

okraj izjavlja s tem, da je pripravljena dobavljati obuvale vsake vrste in številke velikostnega razreda¹⁾ po cenah objavljenih v razglasu državnega vojnega ministrstva oddelek 13, št. 1520 z dne 27. julija 1900 v smislu določil tega razglasa, ki so ji v popolnem obsegu znana, in kojim se popolnoma podvrže.

Takisto vzprejme podpisana pod istimi pogoji dajatev lahkkih čevljev.²⁾

Seznam (sezname) onih članov zadruga, v katerih imenu se vlaga ta ponudba od podpisane zadruga, je (so) priložen(i).

N. dne 1900.

Pečat
obrtne
zadruga

Podpis.

Obrazec B.

Seznam

onih malih obrtnikov čevljarske (sedlarske, jermenarske itd.) stroke iz kraja³⁾, ki so pooblastili svojo podpisano pristojno obrtno zadrugo, vložiti ponudbo v njih

¹⁾ Ponudniki za oboroževalne in jezdne vrste naj izpuste besedo „obutala vsake vrste, množine in velikostne vrste“, mestu tega pa je navesti število in vrsto sorte, katero hote dajati.
²⁾ Ta stavek je vzprejeti v ponudbo le od takih malih obrtnikov, kateri bi hoteli eventualno vzprejeti tudi zalaganje lahkkih čevljev.
³⁾ Če obsega zadruga več krajev, potem je sestaviti za obrtnike vsakega kraja poseben seznam. Istotako je za Dunaj za vsak okraj narediti poseben seznam.

V ostalem se zaradi pravilne oblike seznama opozarja na točko 2. razglasa.

imenu na dajatev razpisano od državnega vojnega ministrstva z razglasom odd. 13, št. 1520 z dne 27. julija 1900, da vzprejme dotično naročilo, da preskrbi oddajanje naročenih vrst in da dvigne zasluženi znesek.

Posamnih malih obrtnikov			
krstno ime in priimek	stanovanje		lastnoročni podpis
	ulice	hišna številka	

N., dne 1900.

Pečat
obrtne
zadruga

N. N.
(Podpis obrtni zadruga.)

Oblastveno potrdilo.

Da so gori označene¹⁾ osebe res podpisani obrtni zadrugi kot člani pristojne in kot samostojni čevljarski (jermenarski itd.) mojstri, zapisane v obrtnem registru ter stoje v predpisu davka, da se s tem potrjuje.

Pečat
obrtne
oblasti

N. N.
(Oblastveni podpis.)

N., dne 1900.

(1611)

¹⁾ Tukaj je navesti število v seznamu se nahajajočih ponudnikov.
 V ostalem se zaradi pravilne oblike seznama opozarja na točko 2. razglasa.

Prostovoljno se prodaja na Bledu (Zagorice)

lepa, nova hiša oziroma vila

sestoječa iz 9 sob, 2 kuhinj, jedilne shrambe in velike kleti. Sadni vrt okrog hiše meri blizu orala.

Več se izve pri J. Peternel-u, županu na Bledu.

(1599—3)

Kvizdov
korneuburski redilni prašek za živino.

Dietetično sredstvo za konje, govejo živino in ovce. Približno 50 let v večini hlevov v porabi, pri nedostatkih slasti do krme, slabem prebavljanju, za izboljšanje mleka ter pomnožitve mlečne obilnosti krav. Cena: 1 zavoček K 1-40, 1/2, zavočka K — 70. Pristen le s zgorajšnjo varstveno znamko se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga: II. (1363—2)

Fr. Iv. Kwizda, o. in kr. avstro-ogrski, kralj. rumunski in knež. bolgarski dvorni dobavitelj.

Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaji.

Svarilo!

Predstojništvo meščanske korporacije v Kamniku, spoznavno z vodstvom lovišča v kamniški Bistrici, si usoja naznaniti, da bode dne 13. in 14. avgusta t. l. v kamniških planinah lov na divje kozle.

V ogib vsakere nesreče so p. n. hribolazci uljudno prošeni, da naj dne 13. avgusta opusté hojo v okrožju Bele doline (Ojstrica, Škarje, Planjava, Zelenica, Erzenik), dne 14. avgusta pa v okrožji „Bistriškega izvirka“ (od Kokerškega sedla do Kamniškega sedla).
 V Kamniku, dne 9. avgusta 1900.

(1613—2)

Mesto distriktnega zdravnika na Vranskem

je razpisano z letno nagrado 1400 kron.

Razven sposobnosti po §u 15. postave z dne 23. junija 1892 dež. zak. št. 35 se zahteva temeljito znanje slovenščine.

Nagrada velja kot pavšalna odškodnina za vse po §u 58. ubožne postave okrajno blagajnico zadevajoče stroške, kateri dosihmal niti 100 kron na leto niso znašali.

Ponudbe je vložiti pri distriktnem odboru na Vranskem do 10. septembra 1900.

(1607—1)

Ottenschläger, načelnik.

Zelo pripravno in čedno skladišče ali delavnica
se takoj ali za termin november odda. (1622-1)
Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Po nizki ceni se prodaja hiša

na Glincah pri Ljubljani.
Hiša je na lepem prostoru in ima 8 stanovanj. — Več se izve v upravništvu „Slov. Naroda“. (1605-2)

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo i. t. d. v hiši št. 2 na Bregu v II. nadstropju se za 1. november t. l. odda v najem.

Natančno pri hišni gospodinjci Antoniji Kasch, Židovske ulice št. 1. (1617-1)

Učenec

krepak in zdrav, iz boljše hiše, zmožen obeh deželnih jezikov, se vsprejme. 1571-3

Naslov: Jožef Wagner, trgovina z mešanim blagom v Šmarji pri Jelšah.

Grajsko oskrbnišтво Monastero
pošta Oglej (Akvilleja) Primorje
priporoča svoje bogato založeno skladišče

belih in rudečih vin

lastnega pridelka v prijazno upoštevanje.
Vzorci so brezplačno na razpolaganje. (1497-5)

Zidarji

se vsprejmejo takoj za zgradbo vojašnice v Radgoni. (1601-2)

Povpraša naj se pri stavbinskem mojstru F. Derwuschek-u v Mariboru.

Najboljši kmetijski stroji

kakor mlatilnice, slamoreznice, gepelji i. t. d. se dobe najceneje vedno v zalogi kmetijskih strojev (1444-4)

Fran Detter
v Ljubljani, Stari trg št. 1.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Fertlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene, valnice in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (31)

Stanovanje

obstoječe iz dveh sob. kuhinje, drvarnice in podstrešja, (1583-2)
se odda na Poljanski cesti št. 21.

2 čevljarska pomočnika

sprejmeta se takoj ali v roku 14 dni. Plača po dogovoru. — Sprejme se tudi

vajenec. (1590-4)

zanesljiv in dobrih starišev.
Anton Omerzu, čevljar v Krškem.

Zeleznato vino

lekarnarja

G. Piccoli v Ljubljani

dvor. založnika Njeg. Svetosti papeže

ima v sebi **90krat več železa**

kakor druga po reklamni nezaslužno sloveča china-zeleznata vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. III. (1368-5)

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabilih oseb, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolečavih otrocih. Dobiva se v steklenicah po pol litra. Vnanja naročila proti povzetju.

Velika pozornost!

Nikdar več ne bode prilike za samo 2 gld. 70 kr. dobiti nastopne krasne stvari:

1 pozlačena remontirska žepna ura na sidro s triletnim jamstvom, prav tako kakor zlata, od katere se ne dá razločiti, 1 goldin verižica, 1 gospodski prstan z imitiranim zlahtnim kamenjem, 1 par manšetnih gumbov s patentno zaklopnicjo, 3 srajčni gumbi, patentirani, 1 prsna igla s simili kamnom, 1 damska broša, zadnja novost, 1 usnat obodek za goldin žepno remontoarsko uro na sidro; vse skupaj velja samo 2 gld. 70 kr.

Ako stvari ne ugajajo, se denar vrne, tako da je za kupovalca vsak riziko popolnoma izključen.

Razpošilja proti povzetju (1608)
Ch. Jungwirth v Krakovem
razpošiljalna trgovina z urami.

„GLANZINE“

zakonito varovano pod št. 9386 in št. 9723 daje (1362-5)

najlepše likano perilo.

Z jedno tablico „Glanzine“ za 10 vin. v 1/2 litra tople vode razpuščeno se lika brez vsacega drugega dodatka absolutno gotovo: 6 vrhnih srajc, 12 manšet in 12 ovratnikov, da so

tako lepi, kakor novi!

V tablicah po 10 vin. na prodaj v večini specerijskih in drogerijskih trgovin in v prodajalnah mila.

Jedini izdelovatelj:

Fric Schulz jun.
Heb (Eger) in Lipsko.

Zajamčeno iz pristnega vina izdeluje (434-15)

vinski jesih ALBERT ECKERT
v Gradcu.

Dobiva se v vseh boljših specerijskih in delikatesnih prodajalnicah.

Prevzete gostilne.

Usojam si p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem prevzela

gostilno

v Komenskega ulicah št. 36

nasproti deški šoli na Ledini

kjer točim pristna dolensjska in stajerska vina ter vedno sveže pivo.

Gorka in mrzla jedila so vedno na razpolago, postrežba točna in zmerne cene.

Z obilen obisk se priporoča

Ivana Cerar

(1535-3)

gostilničarka.

Najboljše berilo in darilo
je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika“ ali izvir sreče

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olajšati) (112-33)
ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri

Jožefu Valenčiču na Dunaju

III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10. Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Orenstein & Koppel

Dunaj, I. Kantgasse 3.

Tovarne v Pragi in Budapešti za:

pólske
gozdne
industrijske
rudniške

železnice

vsake tirne širakosti za

obratovanje

ročno
živalsko
lokomotivno
električno
zavorne gorske
vspinjalne
viseče
železnice

železnice

Naša tehnična pisarna projektuje in trasira železniške naprave vsake vrste, priklone tise s premikalnicami in vrtilnicami itd. — Izdelovalnica lokomotiv, voz za tovore in osebe, gar, ročnih voz, treblilnic itd. — Tovarna za kolesne dele, kolesa, ležišča, želeje in vijake.

Obširni katalogi in prevodniki cen brezplačno in franko. (1494-2)

Trgovski pomočnik

ki ima tudi zmožnost in veselje za potovanje, vsprejme se s 1. ali 15. septembrom t. l. (1598-3)
Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Stanovanje

z dvema sobama in pritlikino odda se v hiši št. 8 v Gradaških ulicah.

Več se izve istotam v I. nadstropju, na desno. (1609-2)

Komptoarist

vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter izurjen v vseh knjigovodstvenih in korespondenčnih delih, se vsprejme takoj.

Ponudbe na upravništvo „Slov. Nar.“ pod „Komptoarist“. (1595-2)

Oddelek (1602-2)

kopačev zemlje

kateri delajo v akordu, se išče.

Povpraša naj se pri stavbinskem mojstru F. Derwuschek-u v Mariboru.

Prodajalnica

s kletjo

(sedaj zaloga klobukov)
odda se na Starem trgu šte. 9 za februarjski termin 1901.

Natančneje se izve pri posestnici v I. nadstropju istotam. (1575-3)

Umetalni mlin

(premelje v tednu vagon žita) ter (1508-5)

žaga za deske

s postranskimi poslopji, eventuelno z 20 orali zemlje se prodaja jako ceno. Konstantna vodna moč v Savinjski dolini.

Pojasnili daje iz prijaznosti gospod Ivan Strašek v Celju, Glavni trg št. 4.

V Adergasu, tik sloveče in starodavne božjepoti v Velesovem, otvori se z dnem 5. avgusta t. l. pri Štamcarjevih nova (1557-3)

gostilna,

kjer se bode točilo priznano dobro pristno Zajčovo vino in vedno sveže pivo. Tudi se bo postreglo ob vsakem času z zajuterkom ter z okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Senčnat vrt je ob hiši.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Alojzija Štamcar.

Kdor hoče imeti gotovost, da dobi dobro in čisto čokolado, naj kupi

CHOCOLAT SUCHARD.

Ta staropreizkušena, najbolje renimirana marka je skrbno pripravljena, zajamčeno čista in na vsem svetu priljubljena. (213-29)

Dobiva se povsod na prodaj.

Brata Eberl leta 1842.

Ljubljana, Franciškanske ulice 4. Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohoštvna pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirlca dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

→ Zaloga ←

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, šteditelnega mazila za hrastove podo, karbolinaja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“. Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

šivalni stroji po najnižjih cenah. Bleikle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 33

Vnanja naročila se točno izvršev.

Perilo za gospode

najboljše blago in najnovejše

kravate

prodaja 33

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, 33

jopice in plašče za gospe,

nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Klobuke

najnovejši fačone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt 33

Ljubljana, Stari trg.

Učenca

za trgovino z mešanim blagom, zmožnega slovenskega in nemškega jezika, vsprejme

C. Drolz (1591-2)
v Laškem trgu na Spodnjem Štajerskem.

Kmetijska podružnica v Selcah nad Škofjo Loko

posreduje nakup

sodov

za razpošiljanje zelja, repe, rib; sodov za žeblice, cement, kakor tudi posode za različne tekočine. (1440-4)

Gostilna

v „Narodnem domu“
v Celju

odda se od 1. oktobra 1900 pod jako ugodnimi pogoji v najem.

Ponudbe sprejema do 20. avgusta t. l. gostilničarski odsek v „Narodnem domu“ v Celju. (1600-2)

Odvetniški kandidat

s 3 do 4 letno prakso, nemščine in slovenščine zmožen, za substitucijo opravičen, v občevarstvu s strankami in v sodnih obravnavah izurjen,

se išče s 1. novembrom za neko večjo odvetniško pisarno.

Plača po vporabljenosti 200—280 kron. Ponudbe do 20. avgusta 1900 pod „A. C.“ glavna pošta, poste restante Maribor. (1585-2)

Izprašana poštna in brzojavna upraviteljica

išče službe.

Ponudbe se prosi na upravnništvo „Slovenskega Naroda“ pod „A. Z.“ (1582-3)

Hiša z mlinom

v Lescah št. 24, s travniki, jezerom itd., četrt ure od kolodvora oddaljena, se prodaja iz proste roke. (1242-8)

Več pove lastnik **Tomaž Prešern**, v Lescah št. 24.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo

za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prileplja po uporabi, ne diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tla. (697-9)

V Ljubljani: A. Stacul, v Kranji: F. Dolenz.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(1298-6)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Posestvo na prodaj.

V **Mirni peči** prodaja se iz proste roke **posestvo**, obstoječe iz hiše in drugih gospodarskih poslopij, vse še skoraj novo in v prav dobrem stanju, in iz zemljišč, obsegajočih 120 oralov, med katerimi so prav dobre njive, lepi travniki in lepi gozdi. Hiša je komaj 50 korakov od župnijske cerkve oddaljena in toraj na prav ugodnem prostoru za gostilno ali prodajalnico. Za gostilno je prilika posebno dobra, ker je v tej hiši že stara, domačim in popotnim ljudem dobro znana gostilna.

Razun tega spada k temu posestvu tudi še **jedna druga hiša v Mirni peči**, ki je v prav dobrem stanju in se torej lahko pod jako ugodnimi pogoji v najem odda. Kupnine ni treba takoj vse plačati ampak se more po dogovoru plačati tudi v obrokih.

Cene in drugi pogoji poizvedeti se zamorejo pisмено ali ustmeno pri lastnici **Frančiški Rus** v **Mirni peči**. (1546-3)

Pozor! — trgovci! — pozor!

V **Petrovčah**, v krasni Savinski dolini blizu Celja na Štajerskem, sotikoma slovite božjepotne cerkve, se takoj oddajo v najem precej obširni

prostori za trgovino

kjer je bila sedaj že mnogo let dobro opravljena in obiskovana trgovina z mešanim blagom in kmetijskimi pridelki. Poleg je tudi **lepo stanovanje**. Ker je kraj jako obljuben in blizu velikih tovarn in premogokopov, pošta in železnična postaja takoj preko ulice, torej vse ugodnosti za uspešno trgovino, pričakovati je obilno oglasil, vendar so pogoji prav ugodni. Pojasnila daje **županstvo Petrovče**, okraj **Celje, Štajersko**. (1562-2)

Graška trgovska akademija.

Javni, neposredno vis. učnemu ministrstvu podrejeni, državno podpirani učni zavod v vrsti višje srednje šole, katerega absolventi uživajo pravico, da vstopijo za **jednoletne prostovoljce**.

Dne 17. septembra t. l. se začne 38. šolsko leto. Vsprejemajo se absolventi spodnjih srednjih šol in meščanskih šol. L. 1900. v prvi letnik vstopijo lahko absolvirajoči zavod v **treh letih**. Pripravljalni razred se vzdržuje posebej za manj vsposobljene prosilce za vsprejem. Ker se bodo vse trgovske akademije polagoma razširile na štiri letnike, je pripravljali razred 1900/1901 tako urejen, da je jednak bodočemu prvemu razredu in omogočuje neposredni prestop v drugi letnik štiriletne šole.

Z zavodom je združen **jednoleten abiturijentski tečaj** (začetek 1. oktobra) za absolvente višjih srednjih šol, ki se hoté posvetiti trgovskim ali industrijskim podjetjem, ali hoté kot velikašolci (juristi) svoje vednosti razširiti času primerno.

Tudi se vzdržujejo prosti **poluletni tečaji** za gospode in posebej za dame. Prospekte razpošilja in daljna pojasnila, tudi zaradi oskrbljenosti učencev, daje **ravnatelj** **pisarna v Graecu**, Kaiserfeldgasse 25. (1437-4)

Ravnatelj: **J. Berger**.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje **samo**

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala **samo** (1139-10)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: **Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.**

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt**.

Graščina

v krasni in zdravi legi **pod Rožnikom**, četrt ure oddaljena od Ljubljane, z lepim, senčnatim parkom in z vsemi udobnostmi,

se prodaja.

Posredovalci izključeni.

Natančna pojasnila daje **dr. Josip Furlan**, advokat v **Ljubljani**. (1581-5)

Moderce

najnovije fačone,

najboljši izdelek

priporoča 32

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd. 32

po najnižjih cenah.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev

in velocipedov.

Geniki zastoni in franko.

Trgovca z železnino

Andr. Druškoviča naslednik

Val. Golob

Mestni trg št. 10

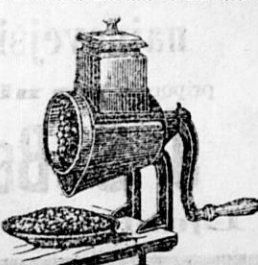
založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov

priporoča svojo bogato zalogo **hišne in kuhinjske** opreme.

Zaloga vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi

Roman in Portland cementa.

Zaloga nagrobnih križev.

Prej **J. Zor** **Alojzij Erjavec** **J. Zor**
čreveljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročanje raznovrstnih obuv. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvale, ter razne potrebščine za to obrt. 32

Mere se ahranjujejo. — Vnanim naročilom naj se priloži vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki fačoni

priporoča 32

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 32

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svilen blago, perilo, e a e a e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. **Palice** za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., **kegljiske kroglice** 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., **noge** za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne **oigarnike** in **zdravstvene pipe** do najfinije vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, iantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 32

Pekarija in slastičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Podružnici:

Jurčičev trg 3. Vegove ulice 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveža, ukusna, zdrava in slastna pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, **prepečenec** (Vanille-Zwieback), kakor tudi

ržen kruh

hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slastičarnici postrežem z najfinjšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z **Vermouth-vinom**. Posebno opozarjam na **fine indijske krofe** in **zavitke** s **smetano napolnjene**. 32

Pod Trančo št. 2.

32 Veliko zalogo

Klobukov

Najnižje cene.

priporoča

J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

32

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

32

Postrežba točna. — Cene niske.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovratne

sode

po najnižjih cenah.

32

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Svilnato blago

največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priporoča

32

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

32

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvršne slamožernice in mlatnice, katere se dobivajo v zlati izborno ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Ign. Fasching-a vdove

32

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Slovenici pozor!

Zahtevajte posodo

nogavice, rokavice,

jopiče in vse vrste

pletenin iz

D. Hribar-jeve tovarne

To domače blago je trpežno, ceno in se kosá z vsakim drugim izdelkom bodisi katekoleti konkurence.

Slovenski trgovci.

Op. št. S. 12/00/1

(1570—3)

Konkurzni edikt.

O imovini vpisane trdke: „J. C. Praunseis“ prodajalna z delikatesami v Ljubljani protokolliranega trgovca Ivana Karola Praunseisa v Ljubljani se je razglasil dne 3. avgusta 1900 trgovski konkurz.

Konkurzni komisar: c. kr. dež. sod. svetnik **Karol Wenger** v Ljubljani.

Začasni upravnik mase: **dr. Maks pl. Wurzbach**, odvetnik v Ljubljani.

Volilni narek dne 13. avgusta 1900 dopoldne ob 10. uri, pri tej sodnji v izbi št. 15 pred konkurznim komisarjem.

Zglasilni rok: do dne 22. septembra 1900.

Narek za likvidovanje in poravnavo dne 2. oktobra 1900 dopoldne ob 10. uri, pri tej sodnji, v izbi št. 15 pred konkurznim komisarjem.

C. kr. deželna sodnja v Ljubljani, oddelek III., dne 3. avgusta 1900.

Josip Širca v Žalcu

tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles, kakor „Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“ potem drugih raznovrstnih z novimi in z najnovejšimi iznajdbami opremljenih, garantiranih koles.

Cena od 80 gld. naprej.

Lastna popravilnica.

Zaloga posameznih kolesnih del in kolesarskih potrebščin. (850—16)

Točna in kulantna postrežba.

Radi smrti se prodaja

ure ter zlatnino

pod nakupno ceno.

Tam se tudi proda prodajalnična oprava.

Viljema Rudholzerja vdove dediči

le na Jurčičevem trgu št. 3 (Prešernov trg).

Založena 1847.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

32

v Ljubljani

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

1900! Svetovna razstava v Parizu 1900!

Kreditna pisma za Pariz

ki se izdajajo za katerekoli svote in imajo bistveno to ugodnost, da se z njimi ne samo v Parizu, nego tudi v razstavinem prostoru lahko dvigne svote, se dobivajo pri

J. C. Mayer-ju

(867—16)

banka in menjalnica v Ljubljani.

Prva slovanska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnice najnovejše konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmizlini, parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in peronospera brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga

podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljave franco na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem (391—35)

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Zobozdravnik

univ. med.

dr. A. Praunseis

ordinuje od dne 8. avgusta t. l. za vsa zobozdravniška opravila vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne

na Marijinem trgu št. 2 v Ljubljani.

Za uboge brezplačna ordinacija vsaki dan od 8.—9. ure dopoldne.

(1524—4)

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnim tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno **zboljšani** in poleg tega so **jako znižane cene**.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati. Ceniki poštne prosti.

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Spoštovanjem

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-62)

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomšekove ulice št. 17 (nasproti mestne elektrarne).

Izborna zaloga **grobnih spomenikov**

iz različnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Naprava **kompletnih rodbinskih rakev**

tu in na deželi.

(1014-16)

Raznovrstna v to stroko spadajoča popravila.

Stavbena dela.

Priznane solidna in točna postrežba.

Bodi lepo ali slabo vreme **vendar je vsako nedeljo in praznik**

KONCERT s PLESOM

v gostilni „pri Kankertu“ v Spodnji Šiški št. 20.

Vstop prost.

Pri koncertu svira „Mirja“.

K mnogobrojnemu obisku uljudno vabi

s spoštovanjem

Ognjeslav Kozjek

hišni posestnik in krčmar.

(1566-2)

Prevzete gostilne.

Slavnemu občinstvu, vsem prijateljem in znancem na znanje, da sva podpisana prevzela v najem staro, dobro znano

gostilno v Židovski stezi št. 4

v hiši slav. c. kr. erarja.

Postreževa s finim **dolenjskim, štajerskim, istrijanskim in drugim vinom in točiva vsaki dan sveže**

salonsko pivo à la Plzeň iz Puntigamske pivovarne

s konkurenčno ceno, vrček samo **20** vinarjev.

Gorka in mrzla jedila ob vsakem času.

— Zajutrek vsaki dan, kakor tudi opoldanska jedila. —

Za mnogobrojni obisk in naklonjenost prosiva s spoštovanjem

Marija in Alojzij Rasberger

gostilna Židovska steza št. 4.

(1594-2)

Zobozdravniški in zobotehnični atelje.

Špitalske ulice 7, I. nadstr.

Zobozdravnik med. univ. dr. Rado Frlan

špecialist za zlate in porcelanaste plombe,

bivši gojenec kraljevega zobozdravniškega zavoda v Berolinu
Dorotheenstrasse, (1614-1)

naznanja slavnemu občinstvu, da si je nabavil vse priprave za brez-
čutno ruvanje zob z dušikovim oksidulom (Lustgas oder Lachgas) in
da izvršuje od 8. avgusta dalje vse operacije v ustih z navedeno narkozo.
Istotako se izdelujejo v njegovem ateljeju vse vrste **zlatih spon, zlatih
kron in zlatega zobovja**, kakor tudi vsa druga **zobozdravniška
in zobotehnična dela.**

C. kr. priv.

zavarovalna družba za življenje

**„Avstrijski Phönix“
na Dunaji.**

C. kr. priv.

zavarovalna družba

**„Avstrijski Phönix“
na Dunaji.**

Vplačana glavnica

K 6,000.000.—

Premijska in odškod-
ninska rezerva

K 2,500.000.—

Zavarovanje **poslopij in vsako-
vrstnih premičnin** proti po-
žarnim škodam.

Vplačana glavnica . . . **K 2,400.000.—**

Premijska in odškodnin-
ska rezerva **K 25,940.000.—**

Zavarovalno stanje . . **K 112,000.000.—**

Premijski dohodki . . . **K 4,700.000.—**

Zavarovanje na človeško **življenje** za slučaj
doživetja in smrti, otroških dot in
starostnih rent.

„Providentia“

občna zavarovalna družba
na Dunaji.

Ustanovna glavnica

K 5,000.000.—

Uplačana glavnica

K 1,500.000.—

Zavarovanje proti **telesnim ne-
zgodam**, za slučaj **smrti**, stalne
invaliditete in začasne po-
škodbe. — Jamstveno zavarov-
vanje za kolesarje, posestnike konj,
tovarne in industrijska podjetja.

Stalne nizke premije in točno kulantno odškodovanje.

Generalni zastop teh zavarovalnic v Ljubljani, Kongresni trg 17

(novo
uršulinsko poslopje).

Josip Prosenc.

(novo
uršulinsko poslopje).